

Liikunnan *ammattilainen*

**Markus Juvakoski
Espoosta on
Vuoden
liikuntapaikka-
mestari 2022**

Kiitos kuluneesta vuodesta, ensi vuonna lehti ilmestyy jälleen neljä kertaa!

Engon
edustaja
Suomessa

KESSU
PART OF SGN GROUP

KESSU OY on markkinajohtajan asemassa oleva maailman suurimpien rinne- ja latukoneiden sekä lumetusjärjestelmien maahantuoja niin Suomessa kuin Baltian maissakin. Kattavaan tuotevalikoimaamme kuuluvat mm. PistenBully-rinne- ja latukoneet, Engon jäänhoitokoneet, TechnoAlpin-lumetuslaitteet sekä kotimaiset, Keiteleellä valmistettavat latulaitteet. Tuotteidemme ensiluokkaisen toiminnan takaa koko Suomen kattava huoltoverkosto.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

Kessu Oy, Juurakkokuja 4, 01510 Vantaa, puh. 09 664 404, contact@kessu.fi, www.kessu.fi

TECHNOALPIN
snow experts

PistenBully

LATURULLAT

LATULAITTEET

engo
ice arena equipment

Liikunnan
ammattilainen

Julkaisija ja kustantaja
Suomen Liikunnan
Ammattilaiset SLA ry
toimisto@sla-ry.fi
www.sla-ry.fi

Päätoimittaja, ilmoitusmyynti
Johanna Manninen
johanna.manninen@sla-ry.fi
040 5567 040

Tomitussuhteeri
Petri Vilkkö
ideatampere@kolumbus.fi

Toimituskunta
Johanna Manninen
Petri Vilkkö
Katri Klinga

Ulkoasu ja taitto
Tuija Lautiainen /
Idea-Tampere
Petri Vilkkö Oy

Ilmoitusmyynti
Johanna Manninen
johanna.manninen@sla-ry.fi
040 5567 040

**Tilaukset ja
osoitteenmuutokset**
toimisto@sla-ry.fi

Painopaikka
PunaMusta Oy
Tampere 2022

ISSN 1799-8212

Lehti on myös Nuoriso- ja
Liikunta-alan asiantuntijat ry:n
jäsenetulehti.

Lehti ilmestyy vuonna 2023
viikoilla 10, 23, 37 ja 50

Lehden vastuu ilmoituksessa
olevasta virheestä tai
ilmoituksen julkaisematta
jäämisestä rajoittuu korkeintaan
ilmoituksen hintaan.

Kannen kuva
Kannen kuvassa Vuoden
liikuntapaikkamestari 2022
Markus Juvakoski. Kuva
Espoon liikuntapalvelut.

SLA

Pääkirjoitus

Elämä on jatkuvaa oppimista

Osaamisen kehittäminen – mitä se voi olla? Googlaamalla ”osaamisen kehittäminen” tulee noin 7 690 000 tulosta, eli käsite on laaja. Osaamisen kehittäminen voi käsittää melkein mitä tahansa siviili- ja työelämän puitteissa. Kyse on siis jatkuvasta oppimisesta koko elämänkaaren aikana ja eri elämäntilanteissa. Jatkuvan oppimisen uudistus sisältyy myös Suomen hallitusohjelmaan ja sen toteutus jatkuu yli nykyisen hallituskauden. Jatkuvan oppimisen ajatusta opetetaan jo koulumaailmasta asti, sillä harva meistä enää samoja töitä tekee läpi työuran.

Työelämä on muutoksessa, ja tämä vaikuttaa myös liikunta-alaan kokonaisuudessaan. Työikäisen väestön tulevaisuuden osaamistarpeisiin vaikuttavia keskeisimpiä muutostekijöitä ovat globalisaatio, teknologinen muutos ja väestön ikärakenteen muutos.

- Teknologinen kehitys muuttaa merkittävästi joka kolmatta työtehtävää.
- Ammatteja katoaa, mutta niitä myös syntyy uusille toimialoille ja toimintojen rajapinnoille.
- Uudet avautuvat työpaikat edellyttävät korkeampaa tai erilaista osaamista.
- Sekä työn tekemisen tapa että työympäristöt muuttuvat, mikä edellyttää uudenlaisia valmiuksia ja kykyä sopeutua muutoksiin.
- Itsensä työllistämisen uudet muodot lisääntyvät ja haastavat monelta osin perinteisen työelämän toimintamallit.
- Yleiset työelämätaidot kuten vuorovaikutustaidot, oman työn johtaminen, yrittäjyyshaidot, digitaaliset taidot ja kestävä kehityskehityksen taidot korostuvat.
- Ikääntyvien rooli työelämässä kasvaa.
- Väestökehitys edellyttää maahanmuuton lisäämistä.

(<https://www.ely-keskus.fi/jatkuva-oppiminen>)

Miten huomioimme nämä muutokset työnantajina ja työntekijöinä? Erityisesti ikääntyvien roolin kasvaminen herättää minussa paljon ajatuksia. Pitämällä huolta ikääntyvien työntekijöiden jaksamisesta ja motivaatiosta saamme parhaiten heidän tietotaitonsa siirretty nuoremmille polville.

Liikuntapaikkojen hoidossa, liikunnanohjauksessa ja liikuntapaikkojen johdossa on paljon hiljaista tietoa, jota kirjataan/hyödynnetään eri paikoilla vaihtelevasti. Teknologian kehittyminen auttaa tässä tiedonsiirrossa, jos se on valjastettu ajoissa käyttöön, mutta tarvitaan myös konkreettista opettamista esim. mestari-kisälli -mallilla.

Esimerkiksi golfalalla on eläköitymässä suuri määrä kenttämestareita. Miten saamme heillä olevan ison tietomäärän ja erityisesti paikallistiedon siirrettyä parhaiten uusille mestareille ja mistä uudet mestarit? Ratkaisu vaatii työnantajalta pitkäkatseisuutta, suunnitelmallisuutta ja inhimillisyyttä kun ikääntyviä työntekijöitä pyritään motivoimaan mahdollisimman pitkään. Erityisesti fyysistä työtä ei kukaan jaksaa samalla temmolla eläkepäiviin asti, vaan työnkuvan ja osaamisen tulee kehittyä urapolun aikana. Tavoitteena on motivoitunut ex-mestari, joka vielä eläkepäivilläänkin tulee mielellään opettamaan nuorempia.

Toivotan jaksamista kaikille loppuvuoden työpäiviin ja elämään yleensäkin. Ei tehdä jatkuvasta oppimisesta raskasta taakkaa itsellemme, vaan otetaan se mahdollisuutena säilyttää innostus niin työelämään kuin elämään yleensäkin. Kun ihmiset ympärilläsi voivat hyvin, voit sinäkin!

Tera Heinonen

Kirjoittaja on Hartola Golfiin toimitusjohtaja ja SLA:n hallituksen jäsen.

Kisakallio ja Varala kouluttavat valmentajista hyviä johtajia. SLA kävi tutustumassa valmennuksen erikoisammattitutkintoon.

11

Sisältö

Pääkirjoitus	3
Lukijalle	5
Oranssi, punainen, sininen vai vihreä?	
Tunne itsesi ja keskustelukumppanisi	6
Osaamisen kehittäminen: Älä ikinä luovuta!	10
VeAT valmennuksen erikoisammattitutkinto – Kisakallio ja Varala kouluttavat valmentajista hyviä johtajia	11
Kouluratsastusvalmentaja Kyra Kyrklund valmentajien kunniagalleriaan	16
Vieraskynästä: Osaamisen kehittäminen liikunta-alalla	17
SportEdu-liikunta-alan jatkuvan oppimisen keskus kokoaa yhteen toimijat ja alan koulutustarjonnan	18
Urheiluopistot - Suomen laajin liikunnan ja urheilun osaamisyhteisö	19
Liikuntapaikka-ala tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia.....	20
Osaamisperustaisuus liikunta-alan AMK-koulutuksissa	22
Vapaa-aikajohtaja vaikutui Salon liikuntaolosuhteista ja luontoympäristöstä.....	24
Vuoden liikuntapaikkamestari 2022 Markus Juvakoski Espoosta	28
Omnigymiltä kotimaisia ulkokuntosalilaitteita	30
SLA:n Olosuhdeseminaari Tampereella	32
Nuoli: Poimintoja ajankohtaisista asioista.....	37
Ajankohtaista.....	39

Salossa sijaitsee poikkeuksellisen laaja ja monipuolinen urheilupuisto.

SLA:n Olosuhdeseminaari2022 Tampereella päättyi Ratinan stadion kierrokseen.

Lukijalle

Oppia ikä kaikki

■ Muistan vieläkin elävästi sen tunteen, kun 1990-luvun lopulla Kuortaneen urheilulukion juhlasalissa itsenäisyyspäivän juhlan yhteydessä päähani asetettiin valkolakki. Tilaisuus oli juhlava, ja kaikesta aisti arvostuksen koulun uusia ylioppilaita kohtaan. Kuortaneen Urheiluopistolla vietetyt kolme ja puoli vuotta olivat tulleet tältä erää päätökseen.

Rehtori **Marjaana** piti kannustavan puheen ja lupasi pitää peukkuja tv:n äärellä, kun kisaamme maailmalla. Sanoissaan hän myös kannusti meitä pitämään kiinni innostuksesta opiskella ja kehittämään omaa osaamistamme läpi vuosien. Ajattelin siinä lavalla ruusu ja diplomi kädessä hienoisesti vapisten, että en kyllä hetkeen tartu mihinkään oppikirjaan. Se olisi nyt tässä, mietin. Samaisena syksynä olin valmistautunut ylioppilaskirjoituksiin muun muassa MM-kisoissa Sevillassa, jossa seurasin **Parviaisen Akin** kultaheittoa katsomossa historian oppikirja sylissäni.

Kuortaneelta tie vei kuitenkin heti Jyväskylän yliopistoon, missä viihdyin kirjojen parissa seuraavat kymmenen vuotta. Liikuntatieteellisen tiedekunnan luentosalit tulivat tutuiksi. Samoin mieleeni ovat painuneet ajatustenvaihdot opettajien ja opiskelijoiden kanssa liikunnan merkityksestä. Suomalainen urheilukulttuuri kirjoitti monia mielenkiintoisia keskusteluja, ja tulevaisuuden näkymissä pohdittiin jo tuolloin ilmastonmuutoksen vaikutuksia ja mahdollisia globaaleja kriisejä.

Muutama yliopiston lehtori piti kursseja myös Haaga-Heliassa ja rekrytoi onnistuneesti (ja hyvä niin) meitä liikuntalaisia laajentamaan opintojamme ammattikorkeakoulun puolelle. Ja niinpä minultakin löytyy todistus urheilu- ja tapahtumamarkkinoinnin erikoistumisopinnot. Nämä ”amkkipinnot” jäivät mieleeni erityisesti käytännönläheisten ryhmätöiden osalta. Yliopisto-opinnoissa paneuduttiin pääsääntöisesti tieteelliseen tutkimukseen, ja **Hannu Itkosen** teos Kenttien Kutsu viitoitti monia opinpolkuja. Ammattikorkeakoulun viikonloppuopinnoissa tehtiin selvityksiä ja nykytilan analyysyjä. SWOT-analyysi jäi niiltä ajoilta työkalupakkiin jäädäkseen. Sain arvokasta oppia molemmista opinahjoista. Molemmilla koulutuslaitoksilla on erityinen paikka suomalaisia liikunnan ammattilaisia koulutettaessa. Urheiluopistot puolestaan toimivat vakaina koulutuspolkujen kivijalkoina.

Tapasin marraskuussa Teamsin välityksellä XAMK:n ensimmäisen vuoden liikunnanohjaaja-opiskelijoita. **Tenhun Mika** järjestää syksyisin opiskelijoille mahdollisuuden kuulla eri liikunnan alan toimijoiden esittelyjä. Tein SLA:ta tutuksi opiskelijoille. Tunnin lopuksi pyysin nousemaan seisomaan kaikkia niitä, joilla on aikomus jäädä liikunta-alalle opiskelujen jälkeen. Katsoin ruudulta kuvaa luokahuoneesta, jossa yhtäkään opiskelijaa ei näkynyt istumassa. Vastaus kertoo nuorten uskosta liikunnan alan työllistymismahdollisuuksiin ja halusta olla mukana viemässä suomalaista liikunta- ja urheilukulttuuria eteenpäin.

Kysyin muuten opiskelijoilta sitäkin, ketkä heistä tietävät nimeltä oman kotikuntansa liikuntajohtajan. Tällöin yksikään opiskelija ei noussut penkistä. Kysyessäni kuka tuntee kotipaikkakuntansa liikuntapaikkojenhoitajan, niin jo yli puolet porukasta ponkaisi ylös. Tulin vielä kysyneeksi, että kuka tietää innostavan ohjaajan. Silloin tietokoneeni kaiutin alkoi rämisemään, kun tuoleja luokahuoneesta alettiin siirrellä. Kaikki opiskelijat seisoivat.

Tämän vuoden viimeisen lehden teemana on osaamisen kehittäminen, ja lehden sivuilla ääneen pääsevät alan koulutuksen kehittämisen parissa työskentelevät toimijat.

”Älä koskaan luovuta” on hyvin todettu – itsensä kehittäminen kannattaa aina. Oman osaamisen hiomisesta on erinomaisia esimerkkejä Vuoden 2022 liikuntapaikkamestariksi valittu **Markus Juvakoski**, lisää Markuksesta lehden sivuilta.

Kiitos teille kaikille kuluneesta vuodesta. Ensi vuonna taas tavataan ja katsotaan mitä uutta opitaan.

Johanna

Oranssi, punainen, sininen vai vihreä?

Tunne itsesi ja keskustelukumppanisi

Ihmiset ovat erilaisia. On hyvä ymmärtää, millainen olet vaikuttajana ja millaisia muut ovat. **Jenni Bezani** ja **Salecology Oy** ovat luoneet tavan tunnistaa eri ihmistyyppit nopeasti. Viestinsä saa paremmin perille, kun ymmärtää sen vastaanottajaa. Ensimmäinen täytyy tietysti ymmärtää itseään. SLA koulutti aiheesta syyskuussa. Mukana webinaarissa oli liikuntaväkeä Kajaanista, Kouvolasta, Liedosta, Porvoosta, Sipoosta, Salosta ja Vaasasta.

■ Teksti: Katri Klinga
Kuvat: Salecology

Ihmisten päätyypit on jaoteltu Salecologyn systeemissä ekstrovertteihin eli ulospäin-suuntautuneisiin ja introvertteihin eli paljon omaa aikaa tarvitseviin. Toinen jaottelu on

tehty sen mukaan, tekeekö henkilö päätöksensä enemmän ajattelun vai tunteen varassa. Ekstrovertti ja tunteva on väriltään oranssi, introvertti ja tunteva vihreä, ekstrovertti ajatteli punainen ja introvertti ajatteli sininen. Periaatteena on, että kaikkiin väreihin ja

ihmistyyppeihin suhtaudutaan positiivisesti. Kukaan ei myöskään ole puhtaasti tietty väri, vaan jokainen löytää itsestään ja toisista piirteitä myös muista väreistä. Päätyypin voi jokainen itsessään ja ystävissään kuitenkin löytää helposti.
Yksinkertaistettu tapa ryhmitellä ihmisiä auttaa kiireisessä ja monimutkaisessa maailmassa, kun on saatava viestinsä nopeasti perille tai tuotteensa myydyksi.
Meille suomalaisille on opetettu, että muita pitää kohdella, kuten haluamme itseämme kohdeltavan. Tämä voi kuitenkin mennä pieleen, koska ihmiset ovat hyvin erilaisia.

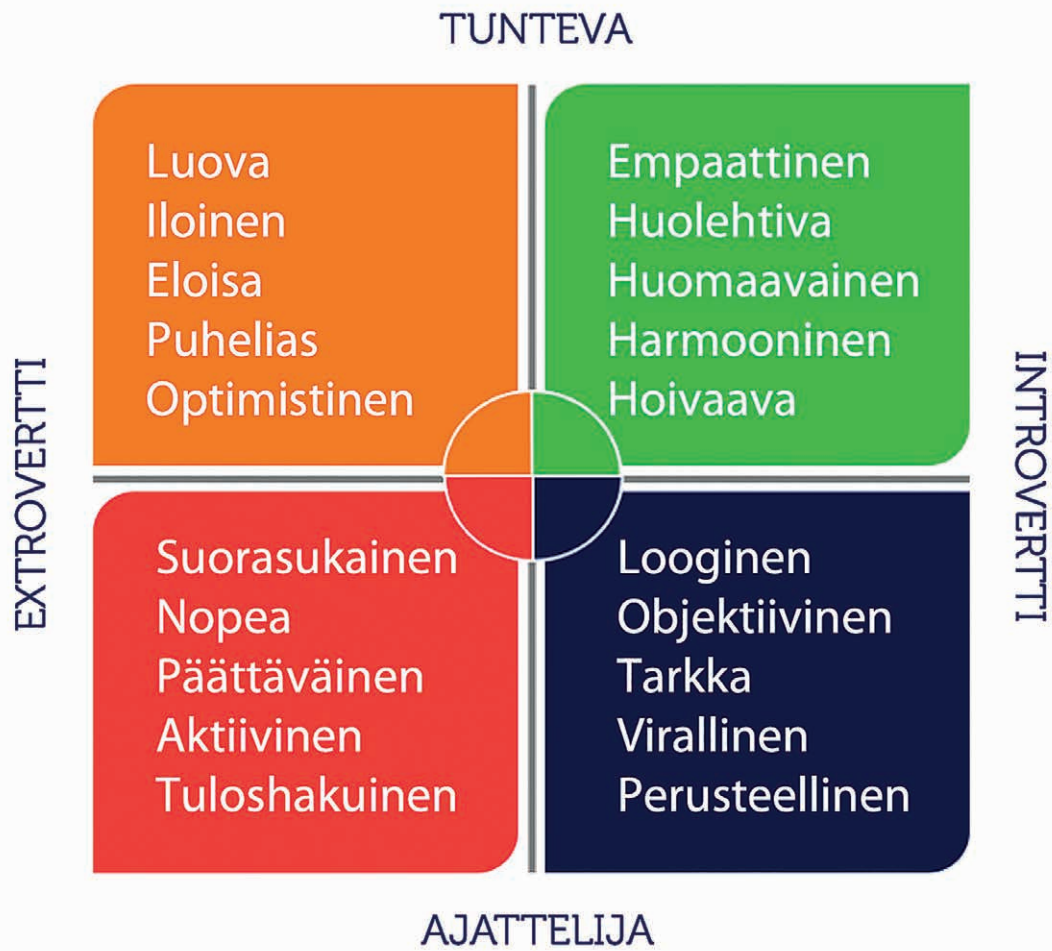
Kaikilla on asioita, joita pitää edistää

Vaikka ei olisikaan varsinaisesti myyntityö, ihmisiä on saatava mukaan yhteistyöhön ja projekteihin. On myytävä ideoita. Vaikuttaminen helpottuu, kun ymmärtää, kiinnostavatko neuvottelukumppania enemmän tosiasiat vai tarinat. Molempia tuki tarvitaan, mutta mikä ratkaisee ostopäätöksen.
Usein ihminen kyllä ymmärtää esitellyn asian ja sen tuomat hyödyt, mutta ei vain halua tarttua tai lähteä mukaan. Yhteistyö ei vain tunnu hyvältä.
- Ihmisten valinnat putoavat tunnealvon puolelle ja päätös tapahtuu siellä. Jopa 95 prosenttia päätöksenteostamme tapahtuu alitajunnan puolella. Asian esittämisessä pitää aina olla mukana tunnetta, jotta ihminen lähtee mukaan. Jos vaistoamme vihollisen tai uhkan tai olemme vain välinpitämättömiä, asiat eivät etene, vakuuttaa Jenni Bezani 30 vuoden kokemuksellaan organisaatioiden kehittämisestä.

Kuinka myyn eri väreille ja avaan keskustelun?

On hyvä tiedostaa parhaat avauslauset erilaissa myyntitilanteissa. Jos olet tietoinen, minkäväriselle ihmistyyppille myyt, kannattaa miettiä lähestymistapaa.
Jos asiat oikein yksinkertaistaa, punainen haluaa, että menet suoraan asiaan ja kerrot →

■ Minä / millaisia eri väretyypit ovat?

■ Vastaanottaja / miten erivärisiin vaikutetaan?

■ Mitkä avauslausunnat toimii?

hyödyt. Oranssi haluaa kuulla tarinan. Vihreä tekee päätöksen sydämellään ja tunteella. Sininen on kiinnostunut faktoista ja yksityiskohdista, eikä ole niin syvän syrjällään päätöksistä.

Avaussanoissa kannattaa muistaa, että ihminen miettii aina, miksi ne puhuvat tästä minulle. Hän laittaa itsensä mukaan tarinaan ja saa siitä motivaation kuunnella. Siksi hyvät avaussanat koskevat kuulijoita, eivät puhujaa. Avaussanojen pitää olla opettavia tai niistä pitää saada tietoa. Avaussanat on aina räätälöitävä kohdeyleisölle sopiviksi.

Koulutus oli mielenkiintoinen ja muistutti, että monimutkaisessa maailmassa on syytä kirkastaa viestinsä ja miettiä vastaanottajaa. Esimerkiksi liikunta- ja urheiluväki on usein niin innoissaan asiastaan, että heidän voi jopa olla vaikea ymmärtää ihmisiä, jotka eivät koe samalla tavalla kuin he. Koulutus avasi silmiä ja muistutti, että me ihmiset todella olemme erilaisia. ■

"Avaussanojen pitää olla opettavia tai niistä pitää saada tietoa. Avaussanat on aina räätälöitävä kohdeyleisölle sopiviksi."

Liikuntajohtajille ja liikuntapalvelupäälliköille: vaikuttavaa liikuntajohtamista – koulutus ja SLA:n esittäytyminen 9.2.2023 klo 8.30 – 11.00

■ Kutsumme Sinut maksuttomaan johtamiskoulutukseen sekä Suomen Liikunnan Ammattilaiset ry:n toiminnan esittelyyn. Koulutus ja esittely tapahtuvat Teamsissä.

■ Ilmoittautuminen 3.2.2023 mennessä www.sla-ry.fi.

■ Mukaan mahtuu 20 osallistujaa. Lähetämme osallistujille ennakkomateriaalia oman vaikuttajaminän profilointiin.

Mitä ajatuksia koulutuksesta?

■ Teksti: Katri Klinga

Liedon liikuntapaikkamestari **Kai Lagerström** ja Kauniaisten liikuntapäällikkö **Tero Kuivalainen** kommentoivat **Jenni Bezanin** koulutusta eri ihmistyypeistä. Molemmat pitivät koulutuksesta ja olivat sitä mieltä, että itsensä kannattaa oppia tuntemaan ja on myös hyvä ymmärtää muiden ihmisten tapaa katsoa maailmaa.

Ihmiset ovat muuttuneet mielenkiintoisemmiksi

Liedon Kai Lagerström ilmoittautui mukaan koulutukseen, koska sen sisältö liittyi johtamiseen ja itsensä kehittämiseen. Hän oli jo aiemmin tutustunut kirjallisuuteen erilaisista ihmistyypeistä. Kiinnostus heräsi aikoinaan, kun Lagerström pohti, miksi joidenkin ihmisten kanssa on helppo toimia ja joidenkin kanssa on hankalampaa.

- Mietin, teenkö jotain väärin vai mistä on kysymys, kun asiat eivät suju. Nyt olen lukevani ja koulutusten myötä ymmärtänyt, miten esimiehenä ja neuvottelukumppanina kannattaa toimia erilaisten ihmisten kanssa.

Asia on ajankohtainen, sillä roolini muuttuu, kun siirryn työskentelemään sivistystoimen puolelle ja vastuu kasvaa. Alaisuuteeni tulevat jatkossa liikuntapaikanhoitajat ja vahvistamistarit, yhteensä kuusi henkilöä, kenttämestari kommentoi.

Asiaan perehtymisen jälkeen ihmiset ovat muuttuneet Lagerströmin mielestä mielenkiintoisemmiksi. Hän sanoo pohtivansa joskus hieman liikaakin ihmisiä ja heidän käyttäytymistään. Omaksi väriksi on löytynyt oranssi.

- Ymmärrän nyt, että puhun joskus muiden ihmisten mielestä liikaa. Aina ei tarvitsi olla äänessä, kenttämestari nauraa.

Lagerström ei tuputa oppimaansa muille esimerkiksi työyhteisössä, mutta saattaa ottaa asioita puheeksi sopivassa kohdassa.

Työkaluja asioiden myyntiin kuulijoille

Kauniaisten Tero Kuivalainen kiinnostui koulutuksesta, kun sen kutsussa mainittiin lisätyökalut asioiden myymiseksi kuulijoille.

- Koulutus liittyi johtamiseen, joka kiinnostaa aina. Myyn nykyisessä työssäni asioi-

ta muun muassa päättäjille, työntekijöille ja seuratoimijoille. Ajattelin katsoa, löydänkö koulutuksesta lisätyökaluja. Se mietitytti koulutuksessa, että mitä jos vastaanottajana onkin ryhmä yhden henkilön sijaan. Silloin on tärkeää tiedostaa minkälaisen ihmisten kanssa on tekemisissä, mutta ennen kaikkea on tärkeää olla oma itsensä. Uskon, että vain omana itsenään voi olla itsevarma, sanoo Kuivalainen.

Kuivalainen haluaa aina ihmisiä tavataksaan selvittää, millaisia nämä ihmiset ovat ja tutustua heihin hyvin.

Liikuntapäällikkö arvelee itsensä oranssinväriseksi tyyppiä, mutta hänestä löytyy paljon myös vihreän tyyppin ominaisuuksia.

Kuivalainen miettii yleisesti, kuinka paljon ihmiset hakeutuvat samankaltaisten ihmisten seuraan vai voivatko ihmiset nauttia jopa enemmän aivan erilaisen ihmisen seurasta.

- Tiedän introvertteja, jotka rakastavat olla ekstroverttien seurassa.

Kuivalaisella on johdettavanaan 16 työntekijää. Jokainen heistä on omanlaisensa. Etenkin arkaluontoisen palautteen kanssa Kuivalainen pohtii usein, miten lähestyä heitä ja kuinka antaa palautetta.

- Värit ovat minulle uusi juttu, mutta olen tiedostamattani miettinyt ihmisiä paljon ja

■ Tero Kuivalainen miettii, että hän on lähimpänä värikartan oranssia tyyppiä. Kuva: Katri Kallio

kehittänyt ihmistuntemustani. Koulutuksen avulla oli virkistävää tiedostaa, millainen itse olen, liikuntapäällikkö toteaa.

Vuorovaikutustaitoihin paneutuvat koulutukset sopivat hyvin liikunnan ammattilaisil-

le, joilla on tärkeitä viestejä kerrottavanaan muun muassa päättäjille ja kaikille liikkujille. Taitava vaikuttaminen auttaa edistämään liikunnan ja urheilun asiaa ja tekee työyhteisöistäkin toimivampia. ■

Luontopoluille, hiihtoladuille ja ulkoilualueille
kunnon opasteet

Kyltti.fi:stä saatte selkeitä ja kestäviä tienviittoja ja infotauluja sekä niiden telineitä. **Ottakaa yhteyttä, saatte hyvän tarjouksen!**

KYLTTIPAJA

kyltti.fi

www.kyltti.fi info@kyltti.fi
Puhelin 050 56 32 700
Metsäkuja 6B, 68570 Luoto

Suomen Kenttävaruste Oy

Tauskonkatu 31
33720 Tampere
puh. (03) 317 4200

e-mail info@kenttavaruste.com

Valmistamme: ke-va urheilukenttäkalusteet. Varastossa verkot kaikkiin lajeihin.

Katso kuvasto ja hinnasto:
www.kenttavaruste.com

ke-va®
urheilukalusteet

■ Kai Lagerström on kiinnostunut ihmisten erilaisuudesta. Kuva: Liedon kaupunki

Älä ikinä luovuta!

Tämän lehden teemana on osaamisen kehittäminen. Kehittäminen kannattaa aina. On mukava olla innoissaan jostain. Oman työpaikan koko tiimi, työn ulkopuolella läheiset ja ihminen itse voivat paremmin, kun ollaan menossa eteenpäin. Paikalleen jääminen on tylsää ja johtaa usein huonoon luovuttamisen kierteeseen. Maailma ympärillä menee joka tapauksessa menojaan, se ei odota ketään. Parasta on hypätä mukaan.

■ Teksti: Katri Klinga

Osaamisen kehittämistä on vaikea määritellä tarkasti. Osaamisen kehittämisellä voi olla selkeä tavoite, mutta se voi myös olla pidemmällä aikavälillä tapahtuvaa ajatusten kirjastamista itselleen.

Liikunnan ammattilaisiksi haluaville on tarjolla useita eri ammatteja aina liikunta-neuvojasta ja liikunnanohjaajasta (AMK) maisteriksi ja tohtoriksi. Alalla on myös fy-sioterapeutteja ja personal trainereita ja paljon muuta. Liikuntapaikkojenhoitajat voivat jatkaa liikuntapaikkamestareiksi. Yli-opistojen, ammattikorkeakoulujen, urheilu-opistojen ja monien muiden kouluttajien si-vuilta löytyy loputtomasti mahdollisuuksia.

Oman osaamisen kehittämisen ei tarvitse näkyä uusina tutkintoina, suoritettuna täydennyskoulutuksena tai uusina työpaikkoina. Edistysaskeleet voivat olla pieniä ja vain henkilöllä itsellään tiedossa. Kehittyminen ei tarkoita suorittamista muita varten, vaan sitä voi tehdä itseään varten. Jos se säteilee ympäristöön, hyvä niin.

Uuden oppiminen ei pääty tutkinnon saamiseen, vaan on olennainen osa työelämää. Työtehtävien hoitamiseen tarvitaan jatkuvasti uusia taitoja. Ammatillinen osaaminen on tärkeä osa, mutta myös yhteiskunnan muissa muutoksissa pitää pyrkiä mukana.

Ongelmanratkaisutaidot korostuvat tulevaisuudessa. Kokonaisuuksia pitää hallita ja omaa työtään pitää pystyä johtamaan yhä enemmän.

Omaa osaamista voi kehittää lukemalla, kuuntelemalla ja osallistumalla esimerkiksi webinaareihin, seminaareihin, messuihin, työpajoihin ja koulutuksiin. Maailma on pienentynyt ja muidenkin maiden sisällöt ovat netin kautta kätevästi edessämme.

Avoin ja rakentava keskustelu on myös hyvä tapa oppia ja oivaltaa. Aina ei tarvitse olla tiukasti jotain mieltä, vaan joskus voi vain kuunnella rauhassa toisen näkökulmaa ja perusteluja asioihin.

Ammatillisia verkostoja tarvitaan. Mestari-kisälli -ajattelu tai mentorointi ovat edelleen oivallisia tapoja oppia ja saada hiljais-tietoa konkareilta. Uusien työntekijöiden perehdyttäminen on tärkeää. Työnkierto voi avata monen silmiä ja saada kiinnostuksen heräämään koko työyhteisön tekemisen kokonaisuuteen.

Lisäksi tarvitaan ihmissuhdetaitoja oman yhteisön ja asiakkaiden kanssa toimimiseen.

Jenni Bezani kävi kouluttamassa ja toi esiin yhden tavan arvioida itseään ja muita ihmisiä. Aina ei onnistu periaatteella ”kohtele muita kuin toivoisit itseäsi kohdeltavan”. Ai-heesta lisää sivulla 6.

Urheilu itsessään on jatkuvaa kehittymistä. Siinä urheilijoiden apuna ovat valmentajat, jotka hekin opiskelevat jatkuvasti lisää ja koulutautuvat. Valmentajan erikoisammattitutkinnosta lisää viereisellä sivulla. ■

■ Kisakallion Urheiluopiston ja Liikuntakeskus Pejulahden ammatilliset koulutukset yhdistyvät 1.1.2023. Uuden oppilaitoksen nimi on Kolmen kampuksen urheiluopisto. Jatkossa Varalan ja Kolmen kampuksen urheiluopistot järjestävät VeAT koulutusta yhteistyössä.

VeAT valmennuksen erikoisammattitutkinto

Kisakallio ja Varala kouluttavat valmentajista hyviä johtajia

SLA kävi tutustumassa valmennuksen erikoisammattitutkintoon Kisakallion Urheiluopistolla Lohjalla. Syyskuussa järjestettyyn lähijaksoon osallistui parikymmentä opiskelijaa. Lähijaksoja järjestetään myös Tampereella Varalan Urheiluopistolla, joka on koulutuksen toinen toteuttaja. Seuraava koulutus alkaa syksyllä 2023. Koulutukseen on jatkuva haku.

■ Teksti ja kuvat: Katri Klinga

Ennen kaksipäiväisen jakson alkua ehditään juttelemaan hetki Kisakallion viihtyisässä kahvilassa. Urheilun konarikouluttajat, Kisakallion Pulmu Puonti ja Varalan Pekka Rindell, ovat koulutuksen vahvat taustavoimat. Käynnissä oleva koulutus alkoi tammi-kuussa 2022 ja se on järjestyksessään neljäs. →

■ Pulmu Puonti ja Pekka Rindell pitävät hyvää huolta opiskelijoista.

■ Suomen Olympiakomitean Niina Toroilta oli valmentajaopiskelijoille asiaa johtamisesta ja viestinnästä.

■ Heli Salapuro ja Teemu Roininen haluavat oppia lisää valmentamisesta.

■ Henni Aro, Joanna Lervik ja Pulmu Puonti matkalla tutustumaan käytännön harjoituksiin.

Koulutus koostuu kahdeksasta puolentoista vuoden ajalle ajoittuvasta jaksosta. Nyt on meneillään kuudes lähijakso.

Puontin vahvaa osaamisaluetta on voimistelu, mutta myös jääkiekko on tuttu laji oman jo aikuisen pojan kautta. Rindell kertoo olevansa tällä hetkellä innostunut vaeltamisesta ja sen opettamisesta sekä melonnasta. Molemmilla on vuosikymmenten ajalta taustaa eri lajeista, järjestöistä, urheiluopistoista ja kouluttamisesta.

Puonti ja Rindell kertovat, että yksi tärkeä tavoite on opiskelijoiden verkostoituminen yli lajirajojen. Haasteena on se, että opiskelijoiden joukossa on paljon yrittäjiä ja heidän on joskus vaikea päästä lähijaksoille. Toimeentulo on napsittava useista eri lähteistä urheilijoiden aamutreenien ohjaamisesta aina koululaisten iltapäiväkerhoihin. Monella on myös oma liikuntasali, joka vaatii jatkuvaa läsnäoloa. Korona-aika opetti etäosallistumisen, mutta valmentajakoulutukseen halutaan kaikki paikan päälle.

Useat ovatkin onnistuneet järjestämään itsensä paikalle oppimaan lisää. Se kannat-

taa. Urheiluopistojen välillä tuntuu vallitsevan aito yhteistyö. Koulutussisällöissä hyödynnetään molempien opistojen asiantuntijoita ja resursseja. Ilmapiiri on avoin ja utelias.

VAT seuravalmentajille, VeAT valmennuksen johtajille

Keskustelemme hetken valmentajatutkinnoista yleensä. VAT eli liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnosta valmennuksen osaamisala on enemmän seuravalmentajille suunnattu tutkinto, kun taas VeAT eli valmennuksen erikoisammattitutkinto keskittyy selkeämmin johtamiseen.

Erikoisammattitutkintoa on järjestetty Suomessa kymmenisen vuotta. Valmistuneita on viitisenkymmentä. Koulutuksen järjestämislupa on useammalla urheiluopistolla. Erikoisammattitutkintoa järjestetään vähemmän kuin ammattitutkintoa, mutta suosio saattaa kasvaa työelämän muutoksen vuoksi. Liikunnan ja valmennuksen työtehtävät järjestöissä ja urheiluseuroissa ovat lisää-

tymässä ja yhä useampi valmentaja työskentelee nykyisin yksityisyrittäjänä, Rindell kertoo.

Valtaisa lajikirjo

Puonti kertoo, että jotkut lajit ovat ottaneet valmentajakoulutuksen erityisesti omakseen. Esimerkiksi jääkiekko kouluttaa tekijöitään ahkerasti. Hän uskoo, että muitakin lajiliittoja tulee tulevaisuudessa järjestelmällisemmin mukaan.

Paikalla olevat opiskelijat edustavat mielenkiintoista lajikirjoa. Mukana ovat ainakin painonnosto, matkaratsastus, jalkapallo, ampumaurheilu, maantiepyöräily, voimistelu, jääkiekko, salibandy, thainyrkkeily, joukkuevoimistelu, uinti, padel, painonnosto, amerikkalainen jalkapallo ja krav maga.

Nämä innokkaat urheiluihmiset ovat saapuneet paikalle muun muassa pääkaupunkiseudulta, Pirkanmaalta, Jyväskylästä ja Loimaalta. Yhteistyöurheiluopistojen sijainti maantieteellisesti erillään yhdistää myös eri alueiden väkeä mukavasti. Ikähaarukka

ja sukupuolijakauma vaikuttavat tasaisilta. Opiskelijat ovat tosissaan ja janoavat tietoa. Kaikilla tuntuu olevan avoin ja reipas mieli.

Lähijakso alkaa auditoriosta

Päivän ensimmäinen osuus istutaan auditoriossa. Ennakkotehtävänä on ollut tutustua **Hanna Lehtilän** Haaga-Heliale tekemään opinnäytetyöhön nimeltä ”Teistä se on kiinni, tähän siellä urheillette”.

Pulmu Puonti tiivistää alkuun, että ennakkomateriaali tukee ajatusta urheilijan aktiivisesta roolista valmennusprosessissa. Innokas ja välitön Puonti kertoo päivän ohjelmaa, joka päättyy rantasaunalle ja jutteleen urheilun nykytilasta. Ennen sitä tutustutaan koripallotyttöjen lajiharjoitukseen ja kuullaan Olympiakomitean esitys johtamisesta ja viestinnästä. Seuraavana päivänä kuullaan tasa-arvotyöstä, tutustutaan padeleihin käytännössä itse urheilun ja myöhemmin jatketaan vielä urheilijan osallisuudesta valmennuksessa.

Auditoriossa puhutaan oman valmennuksen laadun arvioinnista, autonomian tukemisesta nuorten urheilijoiden arkivalmennuksessa, urheilijan sisäisestä motivaatiosta, urheilijan tietoperustan lisäämisestä, rakentavan palautteen antamisesta, itsetunnon tukemisesta ja mahdollisuuksien luomisesta urheilijalle.

Puonti kannustaa opiskelijoita hakemaan

oppia muista lajeista, vaikka hän törmää usein selitykseen, että ei tuo ja tuo asia sovi meidän lajiimme. Esimerkiksi cheerleadin-gissä on hänen mukaansa hyvä ja huolehtiva ilmapiiri, josta voisi ottaa mallia. Siellä keksitään yhdessä ratkaisuja ja yhdessä kehitellään vaikkapa uusia mahtavia heittoja. Urheilijat vahvistavat keskenään toisiaan.

- Lasten on hyvä oppia ottamaan vastuuta. Maajoukkueessa pitää ajatella itse, joten sitä pitää harjoitella jo aiemmin omista urheiluseuroissa. Valmennettavilta on tarkistettava, että he ymmärtävät varmasti käytettävät termit ja tietävät syyt miksi jotain harjoitusta tehdään. Myös hitaammat oppijat pitää ottaa huomioon, Puonti juttelee diaesityksen keskellä.

Hän kannustaa valmentajia videoimaan valmennuksiaan, mutta muistuttaa, että itselleen pitää olla armollinen.

- Haasteellisinta on muuttaa omaa käytöstään. Vaikka pitäisikin uutta asiaa ja tapaa hyvänä, sitä on haastavaa viedä käytäntöön, Puonti tietää.

Koripalloa väliin ja viestintää lopuksi

Seuraavaksi siirrytään Kisakallion Susi-halliin koripallon pariin. Maajoukkuevalmentaja **Ilkka Palviainen** vetää 7-luokkalaisten koripallotyttöjen lajiharjoitusta. Tytöt ovat yläkoululeiriläisiä. Ryhmä on valmentajalle

uusi, mutta ote on hyvin napakka siitä huolimatta tai ehkä juuri siksi.

Opiskelijat istuvat yläkatsomossa ja seuraavat silmällä kovana tapahtumia. Tehtävänä on löytää aamulla kuunnellun teorian perusteella, kuinka tietoperustan lisääminen, itsetunnon tukeminen ja mahdollisuuksien luominen toteutuvat ja näkyvät valmennuksessa käytännössä. Tehtävä puretaan illalla.

Lounaan jälkeen jatketaan Olympiakomitean erityisasiantuntijan **Niina Toroin** johdolla. Hän kysyy, millaista johtamiskulttuuria opiskelijat haluavat nähdä tulevaisuudessa. Keskustelu vilkastuu, kun mietitään, mitä tulee mieleen sanasta urheilujohtaja. Keskustellaan vastuullisuusohjeista, venäläisurheilijoiden sulkemisesta kansainvälisistä kilpailuista ja tehdään harjoituksia muun muassa hyvän puheen pohjan käytöstä työkaluna. Mietitään myös, miten viestit muotoillaan niin, että ne saavat kuulijan huomion. Innostava esitys tempaisee opiskelijat mukaan, eikä yksikään heistä halua jäädä sivuun. ■

”Opiskelijat ovat tosissaan ja janoavat tietoa. Kaikilla tuntuu olevan avoin ja reipas mieli.”

VeAT Valmennuksen erikoisammattitutkinto

■ Valmennuksen erikoisammattitutkinto on tutkintoon johtavaa ammatillista koulutusta, joka on suunnattu valmennustehtävissä (esim. päävalmentajat, valmennuspäälliköt, akatemiavalmentajat, nuorten olympiavalmentajat) sekä valmennuksen johto- ja kehittämis-tehtävissä toimiville urheilun ammattilaisille. Työssä, muussa käytännön elämässä sekä koulutuksessa hankittu ammattitaito osoitetaan näytöillä.

Tutkinto soveltuu esim. liikunta- ja urheiluseurassa, lajiliitossa, alueorganisaatiossa, urheiluakatemiassa sekä liikuntayrittäjänä toimiville. Koulutus antaa valmiuksia valmennuksen johto- ja kehittämis-tehtäviin.

■ Koulutuksen sisältö

Tutkinnon suorittaminen edellyttää kahden pakollisen ja yhden valinnaisen tutkinnon osan suorittamista.

Pakolliset tutkinnon osat:

- Valmennustoiminnan johtaminen
- Urheilijakeskeinen valmentaminen

Valinnaiset tutkinnon osat:

- Urheilutoiminnan kehittäminen
- Toimiminen valmennuksen kansainvälisessä toimintaympäristössä
- Valmennustoiminnan hallinnon kehittäminen

■ Koulutuksen toteutus

Koulutus kestää 1,5 vuotta, sisältäen lähijaksoja Kisakallion ja Varalan Urheiluopistolla, itsenäistä opiskelua kotipaikkakunnalla se-

kä työelämässä oppimista. Lisäksi tehdään omaan työhön ja organisaation toimintaan liittyviä kehittämistehtäviä.

Tutkinnon suorittaminen ja ammattitaidon osoittaminen edellyttää työtehtäviä tutkinnon osien tavoitteiden suunnassa. Valmennuksen erikoisammattitutkinnon voi suorittaa oppisopimuksella tai monimuoto-opetuksella.

Tutkintoon on jatkuva haku. VeAT 5 tutkinto alkaa syksyllä 2023 ja hakulinkki löytyy Kisakallion ja Varalan sivustoilta.

Kisakallion Urheiluopiston ja Liikuntakeskus Pajulahden ammatilliset koulutukset yhdistyivät 1.1.2023. Uuden oppilaitoksen nimi on Kolmen kampuksen urheiluopisto oy. Sen omistavat Kisakalliosäätiö ja Valtakunnallinen Valmennus- ja liikuntakeskus Oy. Jatkossa Varalan ja Kolmen kampuksen urheiluopistot järjestävät VeAT koulutusta yhteistyössä.

Oppisopimusopiskelu on tutkinnon suorittajalle maksutonta ja monimuoto-opetuksen hinta on 2 200 €. Tämän lisäksi tulevat mahdolliset majoitus- ja ruokailukulut.

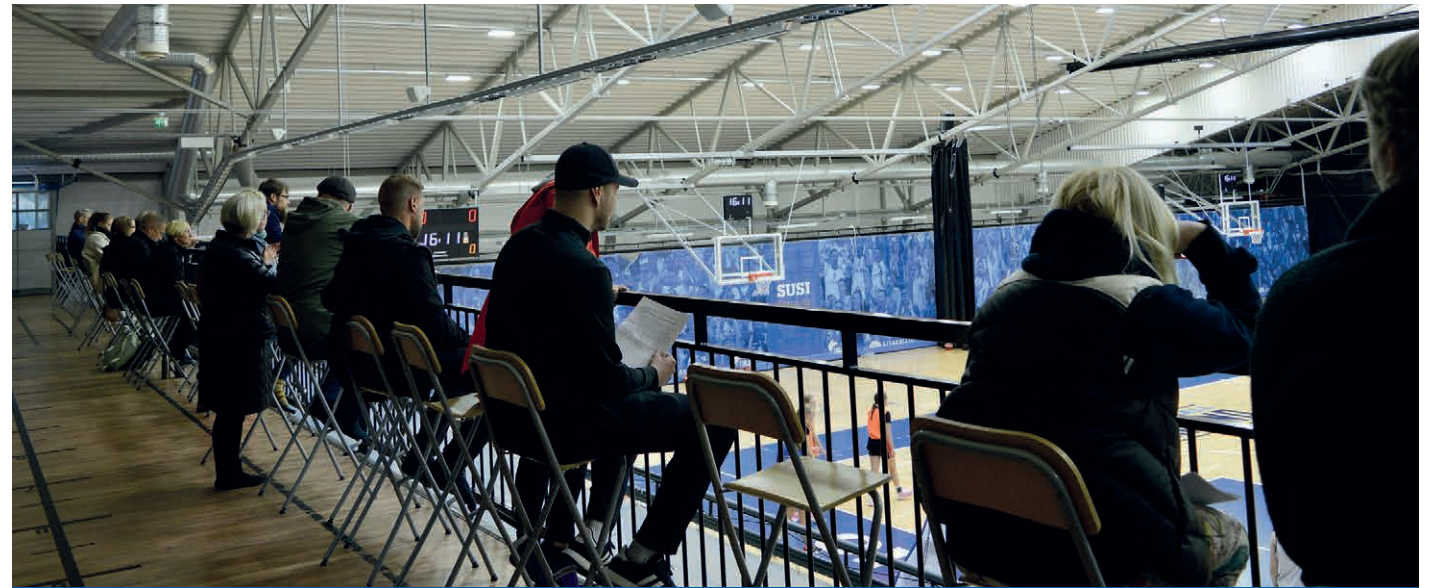
■ Tiedustelut:

Pekka Rindell, Varalan Urheiluopisto
pekka.rindell@varala.fi • +358 44 3459 925

Pulmu Puonti, Kisakallion Urheiluopisto
pulmu.puonti@kisakallio.fi • +358 400 672 500

■ Maajoukkuevalmentaja **Ilkka Palviainen** näyttää, kuinka koripalloa pelaavien urheilijoiden autonomiaa tuetaan valmennustilanteissa.

■ Opiskelijoita kannustetaan ottamaan oppia muista lajeista. Koripallo toimii tällä kertaa esimerkkinä.

Kurkistus opiskelijoiden ajatuksiin

■ **Teemu Roinisen** laji on painonnosto. Hän on yrittäjä Lempäälästä, ja tekee töitä fysiikkavalmentajana. Teemu työskentelee lisäksi painonnoston parissa kansallisessa ja kansainvälisessä lajiliitossa. Taskussa on jo VAT eli liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnosta valmennuksen osaamisala.

- Ei tässä tule koskaan valmiiksi. Erityisesti pedagogisissa asioissa riittää paljon pohdittavaa ja täällä koulutuksessa oppii lisää, Teemu miettii.

Fysioterapeutti **Heli Salapuro** on kotoisin Kangasalta. Hänen

lajinsa on thainyrkkeily. Koulutukseen veti halu kehittää itseään. Heli toimii pienessä lajiliitossaan useassa roolissa, muun muassa hallituksen puheenjohtajana. Hän on perustanut oman kamppailulajien seuran ja laajentanut sitä Karkkilasta Kangasalle. Oma toiminimi tarjoaa valmennusta, asiakkaina on yksittäisiä fysiikkavalmennettavia sekä yrityksiä. Tarkempi liikeidea on pohdinnassa.

- Koulutuksen porukka on hyvä ja saamme paljon toinen toisiltamme. Kouluttajat ovat asiantuntevia, Heli kiittelee. ■

Kouluratsastusvalmentaja Kyra Kyrklund valmentajien kunniagalleriaan

Suomalainen valmentajakoulutus antoi hyvän suunnan jo vuosikymmeniä sitten

Moninkertainen olympiaratsastaja ja arvokilpailumitalisti Kyra Kyrklund on nimetty suomalaisten valmentajien kunniagalleriaan. Palkinnon Kyrklundille ojensivat Suomen Valmentajien Kirsi Hämäläinen ja Sari Tuunainen.

■ Teksti: Katri Klinga
Kuva: Hippos-lehti/Sonja Holma

Kyrklundilla on aivan erityinen merkitys suomalaiselle kouluratsastukselle. Merkitys on poikkeuksellista myös muihin urheilulajeihin verrattuna. 70-vuotiaan Kyrklundin valmennus kestää aikaa. Hänen ratsastuskäsikirjaansa on käännetty usealle eri kielelle.

Kyrklundilla on yhä oma valmennuskeskus Englannissa ja valmennettavia ympäri maailmaa. Hän valmentaa tällä hetkellä muun muassa Tanskan ja Portugalin maajoukkueiden ratsastajia. Hänet on nimetty Ruotsissa maataloustieteiden apulaisprofessoriksi. Kyrklund on osallistunut 11 olympialaisiin joko ratsastajana tai valmentajana.

Kyrklund otti palkinnon vastaan vieraillessaan puolisonsa **Richard Whiten** kanssa Suomessa syyskuussa. He saapuivat nykyisestä kotimaastaan Englannista koulutamaan suomalaisia ratsastajia ja valmentajia Helsingin Ruskeasuolle.

Kyrklund muistaa SVUL:n valmentajakoulutuksen ja urheilupsykologi Seppo Heinon, jolta sai oivalluksen mentaalivalmennuksesta ja asioiden automatisoinnista. Kyrklund ymmärsi jo tuolloin, että on parasta, kun urheilija ei opi huonoa tapaa tehdä, sillä huono tapa putkahtaa aina stressitilanteessa esiin.

Helsingin Ruskeasuolla on legenda Kyrklundille nostalginen paikka, jossa hän aloitti uransa ja jonne hän perusti ensimmäisen valmennuskeskuksensa. Omat silloiset valmennettavat ja oppilaat **Janne Bergh, Marko Björs** ja **Kikko Kalliokoski** ovat kasvaneet Suomen kouluratsastuksen nykyisiksi maajoukkuevalmentajiksi.

Traditiot ovat tärkeitä, mutta Kyrklund kehottaa suomalaisia valmentajia olemaan uteliaita ja kokeilemaan uutta. Valmentajan on hyvä löytää oma tyyli, eikä vain toistaa papukaijana toisten tyyliä. ■

■ Kyra Kyrklund jakoi valmennusoppejaan ratsastuslinikassa Ruskeasuolla syyskuussa.

Vieraskynästä

Osaamisen kehittäminen liikunta-alalla

Jukka Leivo
Kirjoittaja on Suomen Urheiluopiston rehtori.

■ Opetushallitus on tuottanut tietoa tulevaisuuden osaamis- ja koulutustarpeista yhdessä sidosryhmiensä kanssa (Raportti: Vierivä kivi ei sammaloidu – liikunta-ala murroksessa, OPH:n Raportit ja selvitykset 2020:27).

Nopeasti muuttuvan toimintaympäristön seurauksena myös tulevaisuuden osaamistarpeet muuttuvat. Raportin mukaan työtehtävien hoidossa korostuvat ammattimainen johtaminen ja laadunhallinta, terveyden edistäminen ja liikkeen lisääminen, tiedontuotanto, suunnittelu ja kehittäminen sekä liikunta- ja hyvinvointiteknologian sekä digitaalisten kanavien hyödyntäminen.

Toimenpide-ehdotuksen mukaan opetussisällöissä tulee korostaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitetta, työelämätaitojen ja yrittäjäosaamisen perusteet tulee sisältää kaikille, liikunta- ja hyvinvointiteknologia sekä digitaaliset palvelut integroidaan alan kaikkeen opetukseen, verkostotyöskentelyn taitoja mukaan lukien kansainvälisten verkostojen hyödyntäminen opetetaan käytännönläheisesti ja työelämäyhteistyötä hyödyntäen. Siinä siis sisältöjä, joihin koulutuksen järjestäjän tulee paneutua yhdessä työelämän kanssa.

Osaamisen kehittämisen kannalta oppimisympäristö ja sen laatu ovat ratkaisevassa asemassa. Ammatillisessa koulutuksessa oppiminen on siirtynyt reformin myötä entistä enemmän työpaikoille, ja työelämän rooli osaamisen kehittämisessä on korostunut. Tämä haastaa myös työelämää ja työpaikkaohjaajaa ohjausosaamisen kehittämiseen, ohjaamalla ja opettamalla opit aina myös itse. Innokailta nuorilta voit myös vastavuoroisesti saada tukea esim. digitaalisten kehittämiseen tai ideoita uusien palvelujen tuottamiseen.

Urheiluopistot ovat merkittäviä toimijoita osaamisen

kehittämisessä alueellisesti ja valtakunnallisesti. Useiden urheiluopistojen yhteydessä toimii myös liikunta-alan korkeakoulu, joka tarjoaa tutkimus- ja kehittämisosaamista työelämän tarpeisiin. Urheiluopistoissa järjestettävän koulutuksen oppimisympäristö on ainutlaatuinen osaamisen kehittämisen näkökulmasta. Aito työelämä on päivittäin läsnä, mikä mahdollistaa nuorille opiskelijoille erinomaisen mahdollisuuden osaamisen kehittämiseen turvallisesti ja ohjatussa toimintaympäristössä.

Työelämä, opetushenkilöstö ja opiskelija voivat tehdä tiivistä yhteistyötä toinen toisiltaan oppien. Asiakkaan tarpeet tulevat kuulluksi, opettaja pääsee mukaan työelämään ja opiskelija saa riittävän tuen ja ohjauksen. Samalla opiskelija oppii, kuinka työelämässä toimitaan. Jotta yhteistyö sujuu, edellytetään oppilaitoksilta toiminnan rakenteiden uudistamista, lähtien työjärjestyksistä, henkilöstön työn sisällön ja kohtaamisten suunnittelusta. Työtä tehdään ja opitaan entistä useammin yhdessä toimien. Toimivat tiimit ja osaamis yhteisöt ovat tätä päivää.

Aikuiskoulutuksessa osaamisen hankkiminen tapahtuu pääsääntöisesti omaa työtä kehittäen ja uudistaen. Kehittämistehtävien tulee palvella arjen työprosessien kehittämistä. Koulutukseen sisältyvien lähijaksojen painopisteenä tulee olla omassa työssä toteutuvien hyvien käytäntöjen jakaminen ja toisilta oppiminen. Vaikka digiratkaisut ovat tulleet tukemaan liikunta-alan osaamisen kehittämistä, eivät digiratkaisut voi korvata spontaania ihmisten välistä kohtaamista ja vuorovaikutusta.

Työssäjaksamisen ja työhyvinvoinnin näkökulmasta osaamisen kehittäminen ja päivittäminen ajan tasalle on tärkeää. Kouluttautuminen kannattaa aina. ■

SportEdu-liikunta-alan jatkuvan oppimisen keskus

kokoaa yhteen toimijat ja alan koulutustarjonnan

■ SportEdu-liikunta-alan jatkuvan oppimisen keskus on uusi koulutusorganisaatioiden muodostama verkosto sekä sähköinen alusta, joita kehitetään Itä-Suomen liikuntaopiston johdolla. Kehittämistyön tavoitteena on selkeyttää ja tuoda helpommin saavutettavaksi liikunta-alan ammatillista koulutusta sekä täydentävää koulutusta.

Liikunta-alan ammatillisen koulutuksen tarjonta on ollut melko jäsentymätön kokonaisuus. Alalle pyrkivien on ollut hankala hahmottaa liikunta-alan ammatillisen koulutuksen kokonaisuutta. Liikunta-alan moninaisten tehtävien tueksi tarjotut täydennyskoulutukset eivät ole olleet saavutettavissa kootusti. Uusia osaavia tekijöitä ja jatkuvaa osaamisen päivittämistä tarvitaan entistä enemmän liikunta-alallakin.

Itä-Suomen liikuntaopiston rehtori **Petri Pennanen** toteaa, että opisto on ensisijaisesti liikunnan koulutuskeskus.

- Koemme, että liikunta-alan koulutustarjonnan kehittäminen ja alan arvostuksen edistäminen kuuluvat ydintehtäviimme. Liikunta-alan jatkuvan oppimisen keskuksen kehittäminen on strategiamme yksi painopisteistä, Pennanen kertoo.

SportEdu on koulutustoimijoiden verkosto. Kokonaisuutta on rakennettu yhteistyössä maakunnallisten koulutusorganisaatioiden kanssa. Itä-Suomen liikuntaopiston lisäksi mukana kehitystyössä ovat Itä-Suomen yliopisto, Karelia-ammattikorkeakoulu, ammattioppilaitos Riveria sekä Pohjois-Karjalan liikunta ry. Kehittämistyön edetessä toimijaverkostoa laajennetaan valtakunnalliseksi.

Itä-Suomen liikuntaopiston ja Pohjois-Karjalan liikunta ry:n koulutusasiantuntija **Pasi Majoinen** taustoittaa, että Liikunta-alan jatkuvan oppimisen keskuksen kehittämistyö aloitettiin helmikuun alussa eri organisaatioiden avainhenkilöiden haastattelukierroksella, jota jatkettiin kevään ja syksyn verkostotapaamisilla.

- Alusta asti on käynyt ilmi tarve ja yhteinen tahotila tämänkaltaisen kokonaisuuden rakentamiselle, Majoinen toteaa.

Liikunta-akan ammatillinen koulutus ja täydennyskoulutukset yhdelle alustalle

SportEdun kehittämistyön toisena tavoitteena on koota liikunta-alan ammatillinen koulutus ja täydennyskoulutukset yhdelle alustalle. Tähän tarpeeseen on syntynyt SportEdu.fi-sivusto.

Sivustolle on koottu liikunta-alan koulutuspolkujen yhteyteen eri liikunta-alan tehtäviä ja niihin liittyviä ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksia. SportEdu.fi-koulutuskalenteri kokoa eri organisaatioiden tarjoamat täydennyskoulutukset, jotka vahvistavat liikunta-alan moninaisissa tehtävissä toimivien henkilöiden osaamista ja ammattitaitoa.

Karelia-amk:n jatkuvan oppimisen päällikkö **Päivi Malinen** summaa, että SportEdu.fi-sivusto tarjoaa oppilaitoksille hyvän mahdollisuuden tuoda liikunta-alan ammatillista koulutusta sekä täydennyskoulutusta näkyville ja helposti alan koulutuksesta kiinnostuneiden saataville.

Hänen mukaansa sivusto tarjoaa myös valtakunnallisen väylän tuoda liikunta-alaa ja alan koulutusta esille.

- Tervetuloa kaikki liikunta-alan koulutuksesta kiinnostuneet hyödyntämään yhteistä koulutustarjontaamme, Malinen vinkkaa.

Lisätietoja

Pasi Majoinen, koulutusasiantuntija
Itä-Suomen liikuntaopisto /
Pohjois-Karjalan liikunta
Puh. 040 - 824 5449
pasi.majoinen@islo.fi

SportEdu

Oppien unelmiin

Urheiluopistot - Suomen laajin liikunnan ja urheilun osaamisyhteisö

Suomalaisen liikuntakasvatuksen tehtävänä on innostaa, kannustaa ja kasvattaa ihmisiä liikkumaan läpi elämän. Sen tarkoituksena on luoda ihmisille merkityksellisiä onnistumisen kokemuksia ja edistää uuden oppimista liikunnassa, kilpaurheilussa ja huippu-urheilussa.

■ Onnistumiset tukevat yksilöiden henkistä kasvua ja itsetunnon kehittymistä. Liikunnan merkitys nähdään tärkeänä osana ihmisen elinkaaren vaiheita; hyvinvoivista lapsista kasvaa aktiivisia nuoria ja edelleen toimeliaita työelämän muutoksissakin uudistumiskykyisiä aikuisia sekä vireitä vanhuk- sia. Monipuolinen ja liikkuva lapsuus ennustaa myös menestystä kilpaurheilussa.

Suomalaisen liikunnan ja urheilun kenttä on laaja ja moninainen. Kentällä työskentelee useita toimijoita, joista kaikki toimivat enemmän itsenäisesti kuin yhteistyössä keskenään. Alkuvuodesta lähtien Opetus- ja kulttuuriministeriön koolle kutumat tapaamiset ovat tuoneet kaikki liikunnan ja urheilun toimijat yhteen pohtimaan yhteistä kehittämisen suuntaa. Miten voimme paremmin yhdessä lisätä kaikkien osaamista, josta suomalainen liikunta ja urheilu hyötyy?

Urheiluopistoilla vuosittain 1,4 miljoonaa asiakaskäyntiä

Urheiluopistot muodostavat suomalaisen yhteiskunnan laajimman liikunnan, huippu-urheilun ja kansalaisten liikuttamisen osaamisyhteisön. Toiminnan peruspilarit ovat liikunta-alan ammatillinen ja vapaan sivistystyön koulutus, valmennuskeskustoiminta sekä muu liikkumista ja hyvinvointia edistävä palvelutoiminta. Pedagoginen osaaminen, olosuhteet ja resurssit tekevät urheiluopistoverkostosta Suomen suurimman liikunta-alan osaamiskeskittymän.

Urheiluopistoverkostossa työskentelee noin 400 liikunnan ja urheilun asiantuntijaa ja yhteensä verkostossa työskentelee noin 1000 henkilöä. Urheiluopistoilla on yhteensä noin 1,4 miljoonaa asiakaskäyntiä vuodessa,

joista puolet on lapsia ja nuoria.

Urheiluopistoverkoston tehtävänä on tuottaa liikunta-alan koulutusaosaamista ja luoda edellytyksiä koko kansan liikunnan, urheilun, hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Urheiluopistot toteuttavat tätä tehtävää tiiviinä verkostona kehittämällä liikunnan ja urheilun osaamista sekä järjestämällä koulutusta, tapahtumia ja leirejä. Urheiluopistoverkoston osaamisesta ja palveluista pääsevät hyötymään elämänsä eri vaiheissa olevat ihmiset sekä erilaisissa ryhmissä toimivat liikkujat ja urheilijat seuroina, lajiliittoina, perheinä, yrityksinä tai muina vapaa-ajan asiakkaina.

Yhteisenä tavoitteena hyvinvoiva, osaava ja menestyvä Suomi

Osaamisen kulmakiviä ovat pitkäaikainen työ suomalaisen huippu-urheilun parissa, historialliset juuret vapaan sivistystyön koulutuksen järjestäjinä sekä vankka osaaminen laadukkaasti ammatillisen koulutuksen toteuttajina. Urheiluopistojen toimintakokonaisuus yhdistää palvelut, osaamisen, kehittämisen, olosuhteen sekä tutkimuksen, kehityksen ja innovoinnin. Living Lab -toimintaympäristö yhdistää osaamisen kehittämisen tuottaen arvoa asiakkaille ja yhteiskunnalle.

Osaamisen kehittämisellä tarkoitetaan tässä yhteydessä tutkitun ja kokemusperäisen tiedon hyödyntämistä ja soveltamista käytännössä tuottaen laadukasta valmennusta, ohjausta ja koulutusta elinkaaren eri vaiheissa oleville asiakkaille. Koulutuskäytäntöjen kehittyminen ja integroituminen entistä vahvemmin käytännön toimintaan luo edellytykset myös isompaan systeemiseen muutokseen yhteiskunnallisesti tärkeiden asioi-

Nina Luukkainen

pääsihteeri, Urheiluopistot ry

Jukka Tiikkaja

johtaja, Suomen Urheiluopisto

den edistämisessä. Oli sitten kyse terveyden edistämisestä ja siihen liittyen sairaanhoidon kustannusten alentamisesta, työikäisten suorituskykyisyyden ja samalla tuottavuuden turvaamisesta, huippu-urheilumenestyksen tukemisesta tai seurojen johtamisosaamisen kehittämisestä.

Liikkumattomuus on yhteiskuntamme koskettava yhteinen ongelma, jonka ratkaisemiseen tarvitsemme kaikki mukaan. Liikunnan ilon löytäminen on perusta sekä menestyvälle huippu-urheilulle että lasten ja nuorten liikunnalliselle elämäntavalle. Järkevällä resurssien hyödyntämisellä ja yhteistyöllä on mahdollista lisätä kaikkien osaamista liikkeen lisäämisessä. Yhteisenä tavoitteenamme tulee olla hyvinvoiva, osaava ja menestyvä Suomi. ■

Liikuntapaikka-ala tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia

Suomessa liikuntapaikkojen kunnossapito on hyvissä käsissä. Täällä on noin 80 000 liikuntapaikkaa, kun mukaan lasketaan liikunta- sekä virkistysalueet. Näiden liikuntapaikkojen yhteenlaskettu rahallinen arvo on lähes 10 miljardia euroa ja niiden hoitoon sekä ylläpitoon käytetään vuosittain noin 500 miljoonaa euroa.

■ **Jere Sinkkonen**

liikuntapaikka-alan vastaava opettaja
Itä-Suomen Liikuntaopisto

Olemme onnellisessa asemassa, sillä meillä näistä liikuntapaikoista huolehtii suurelta osin ammattiinsa koulutettu ja osaava henkilöstö, joka pystyy huolehtimaan omasta liikuntapaikastaan kustannustehokkaasti ja ammattitylpeydellä. Meidän kaikkien hyvinvoinnin kannalta hyvin hoidetuilla liikuntapaikoilla on suuri merkitys.

Nyt keskellä energian kustannusten nousua tämä ammattiosaaminen nousee entistä suurempaan arvoon. Tulevaisuudessakin meidän suomalaisten liikuntapaikkainfra tarvitsee koulutettua ja osaavaa henkilöstöä, joka hallitsee myös tekniseltä puolelta muuttuvan toimintaympäristön.

ISLOn ja Joensuun kaupungin yhteistyö tiivistä

Itä-Suomen Liikuntaopistolla, ISLolla, liikuntapaikka-alan osajaksi opiskellaan kaupungin sydämessä, ainutlaatuisessa Mehtimäen ympäristössä. Vain yhden kilometrin päässä keskustasta sijaitseva Mehtimäen urheilupuisto tarjoaa opiskelijoille monipuolisen, kehittyvän ja modernin oppimisympäristön.

ISLOn ja Joensuun kaupungin liikuntapalveluiden tiivis yhteistyö mahdollistaa myös ammattitaitoiset kouluttajat sekä asianmukaiset työkalut ja -laitteet lähijaksojen käytännön harjoitteluun.

ISLO on mukana aina silloin, kun Mehtimäellä tapahtuu, ja siksi opiskelijamme pääsevätkin osallistumaan erilaisten liikunta-

ja urheilutapahtumien olosuhteiden luomiseen, josta saa ainutlaatuista kokemusta oikeista tilanteista ja asiakkaista. ISLOn LPH opiskelijat olivat mukana esimerkiksi Kalevan Kisoissa 2022. Käytännön opiskelun ohessa on rakennettu uusi laavu kaupunkilaisille.

Liikuntapaikka-alan ammattitutkintokoulutus Suomessa

Itä-Suomen Liikuntaopistolla Joensuussa sekä urheiluopistoilla Vierumäellä, Kuortaneella ja Vuokatissa koulutetaan ainoana maailmassa liikuntapaikka-alan ammattitutkintoihin.

Tämänhetkiset tutkinnon perusteet on uusittu vuosina 2018–2019. Liikuntapaikka-alan ammattitutkinto, tutkintonimikkeeltään liikuntapaikkojenhoitaja, on laajuudeltaan 150 osaamispistettä. Tutkinto koostuu neljästä pakollisesta tutkinnon osasta (120 osp) ja yhdestä valinnaisesta (30 osp). Liikuntapaikka-alan erikoisammattitutkinto, tutkintonimikkeeltään liikuntapaikkamestari, on laajuudeltaan 180 osaamispistettä. Tutkinto koostuu kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta (90 osp) ja kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta (90 osp).

Edellä mainittujen koulutusten lisäksi tarjolla on myös lyhyempiä ja syventäviä koulutuksia muun muassa nurmen tai jäähallin hoitoon erikoistuville tai lumetusjärjestelmistä kiinnostuneille.

Sopivassa suhteessa teoriaa ja käytäntöä

Liikuntapaikka-alan koulutuksen toteutus on aina oppilaitoskohtainen. Liikuntapaikka-alan ammattitutkinto valmistaa toimimaan liikuntapaikkojen hoitotehtävissä sekä asiakaspalvelu- ja valvontatehtävissä. Joensuussa liikuntapaikkojenhoitajaksi opiskelevilla on 12 lähiopetusjaksoa noin vuoden mittaisen koulutuksen aikana.

Lähiopetusjaksoilla käydään läpi teoriapohjaa tutkinnon osien mukaisten liikuntapaikkojen kunnossapidosta, liikuntapaikoille asetuista standardeista sekä turvallisuudesta. Opetuksen tukena käytetään myös sähköisiä oppimisympäristöjä, joiden avulla kehitetään opiskelijan valmiuksia myös teknisesti kehittyvään työelämään. Lisäksi opetuksessa annetaan valmiuksia asiakaspalvelutilanteisiin toimimiseen, sillä suoritettava työ ja asiakaskohtaukset ovat tulleet lähemmäs toisiaan kuin aikaisemmin.

Liikuntapaikkojen hoitajan työ on aina käytännönläheistä. Siksi suurin osa lähijaksojen päivistä sekä lähijaksojen välinen aika

käytetään koneiden, laitteiden ja käytännön asioiden parissa. Lähijaksoilla kaikki opiskelijat saavat hyvät ja kattavat perusteet koneiden käsittelystä ja huollosta, hirren veistämisestä aina pesäpallokentän rajojen merkitsemiseen.

Seuraava koulutus liikuntapaikkojen hoitajaksi alkaa tammikuussa 2023, hae mukaan!

Liikuntapaikka-alan erikoisammattitutkinto puolestaan valmistaa toimimaan liikuntapaikkojen esimies- ja asiantuntijatehtävissä. ISLolla voit opiskella tutkintoon monimuotoisesti ja joustavasti työn ohessa. Kymmenen lähijakson aikana opiskellaan taksaisesti kaikkia tutkinnon osia ja esimerkiksi johtaminen ja esimiestoiminta kulkevat mukana koko tutkinnon suorittamisen ajan ke-

hittyen opiskelijan osaamisen mukana. Seuraava koulutus alkaa Mehtimäen sydämessä syksyllä 2023, hae mukaan!

Yleästi yhdessä kehittyen. ■

Tutustu ja hae tarjolla oleviin koulutuksiin oppilaitosten sivuilla:

- Itä-Suomen liikuntaopisto www.islo.fi
- Suomen Urheiluopisto, Vierumäki www.vierumaki.fi
- Kuortaneen Urheiluopisto www.kuortane.com
- Vuokatin Sport www.vuokattisport.fi

Vierumäellä pitkät perinteet

Suomen Urheiluopistolla Vierumäellä on pitkät perinteen Liikuntapaikka-alan koulutuksien järjestämisessä. Opiskelijoita saamiemme palautteiden mukaan koulutukset ovat vaikuttaneet myönteisesti mm. työllistymiseen, ammattitaidon kehittymiseen, jatkokoulutusmahdollisuuksien parantumiseen sekä urakehitykseen.

■ Opiskelijoiden mukaan koulutukset sisältävät sopivassa suhteessa sekä käytäntöä että teoriaa ja he arvostavat myös sitä, että kouluttajat kehittävät jatkuvasti ammatitaitoaan ja osaamistaan.

Tämän vuoden alussa siirryin itse Vierumäelle kouluttajaksi. Vuosi on kulunut hetkessä. Opiskelijat kurssilla ovat tehneet tästä mahtavan kokemuksen, jota haluaa lisä. Aivan täydelliseksi koulutusvuoden tekee se, kun näkee opiskelijoiden kovan työn koulutuksen sisällä, joka johtaa siihen että henkilö on taitava kaikissa koulutuksen osa-alueissa.

Suomen Urheiluopiston urakehityksestä nähdään upea tilanne edeltäjäni kohdalla. Mr. **Manu Varho** toimii nykyään Suomen Jääkiekkoliiton olosuhdepäällikkönä. Hänen osaamiselleen laadukkaiden jääolosuhteiden aikaansaamisessa on kysyntää kansainvälisilläkin areenoilla.

Isot jalkineet ovat siis minulla täytettävänä, mutta onneksi olen itsekin saanut nauttia Varhon jääeksperttiydestä hänen koulutuksissaan. Ja tokihan hän jatkaa edelleen jääolosuhteiden kouluttajana Vierumäellä.

Oma tietotaitoni puolestaan on vahvimmillaan kesäolosuhteissa ja erityisesti nurmipinnoilla tehtävän kentänhoidon parissa.

Urakehitystä voi siis jatkaa monella eritavalla. Liikuntapaikka-ala sopii nuorelle henkilöllä todella hyvin jos se sopii jo vartuneellekin tai työpaikan vaihtajalle.

Liikuntapaikka-ala mahdollistaa koulutuksia jääolosuhteisiin, nurmiolosuhteisiin, lumiolosuhteisiin ja uimahalliolosuhteisiin. Jatkokoulutuksia on kaikkiin näihin jopa ohi tai rinnalla LPH tai LPM.

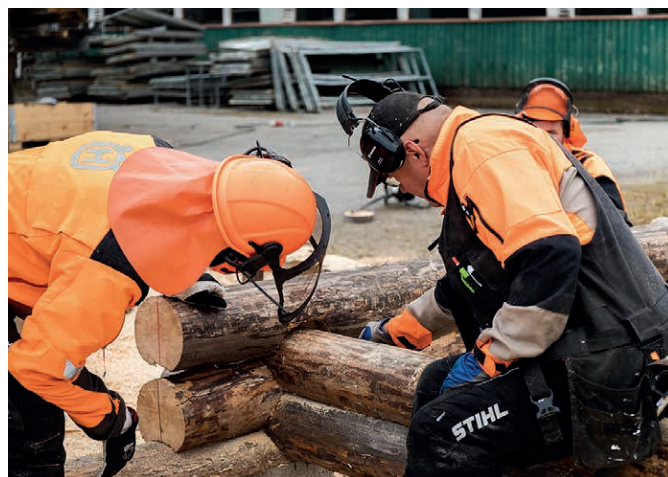
Erillisiä ns. Master-koulutuksia vuonna 2023 ovat Jäälle, Lumelle sekä Nurmelle.

Upeinta on tarjota LPM- ja LPM-koulutuksia käyvälle henkilölle ulkomailta tehtävää koulutusta tai työkokemusta vähintään 2 viikon ajan. Ulkomaanraha on käytettävissä maailmanlaajuisesti sopivan ulkomaisen yhteistyökumppanin kanssa, jopa vuosi valmistumisen jälkeen. Viimeksi tätä käytettiin kahden viikon työ- ja koulutusmatkaan Norjaan.

Liikuntapaikka-ala sopii monelle meistä. Erityisesti Suomessa ala tekee henkilöstä moniosaajan, joka työpaikallaan on arvostettu ja tärkeä.

■ **Mika Nurminen**

Liikuntapaikka-alan osaamisyhteisö / Sports Institute of Finland, Grounds Facilities Education
Sports Turf Consultant / Suomen Urheiluopisto
+ 358 40 1379858,
mika.nurminen@vierumaki.fi
www.vierumaki.fi

Liikuntapaikka-alan ammattitutkinto (liikuntapaikkojenhoitaja)

Pakolliset tutkinnon osat | 120 osp

Kesäliikuntapaikkojen hoitaminen, 30 osp
Sisäliikuntapaikkojen hoitaminen, 30 osp
Talviliikuntapaikkojen hoitaminen, 30 osp
Uima-allasjärjestelmien huolto ja ylläpito, 30 osp

Valinnaiset tutkinnon osat | 30 osp

Jäähallien jään ja kylmätekniikan hoitaminen, 30 osp
Lumetusjärjestelmien käyttäminen ja huolto, 30 osp
Nurmikenttien hoitaminen, 30 osp

Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta, 30 osp

Liikuntapaikka-alan erikoisammattitutkinto (liikuntapaikkamestari)

Pakolliset tutkinnon osat | 90 osp

Liikuntaolosuhteista huolehtiminen, 45 osp
Esimiehenä toimiminen, 45 osp

Valinnaiset tutkinnon osat | 90 osp

Liikuntapaikkojen infrarakentaminen, 30 osp
Liikuntapaikka-alan talotekniikan suunnittelu- ja kunnossapito, 30 osp
Urheilu- ja nurmikenttien rakentaminen, 30 osp

Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta, 30 osp

Osaamisperustaisuus liikunta-alan AMK-koulutuksissa

Liikunta-alan koulutusjärjestelmä Suomessa jakautuu karkeasti kolmeen tasoon: korkeakoulut, toisen asteen koulutukset ja erilaiset palveluiden (mm. koulutukset) tuottajat. Korkeakouluja on yhteensä kuusi: Jyväskylän yliopisto sekä ammattikorkeakoulut Arcada, Haaga-Helia, Kajaanin AMK, Lapin AMK ja XAMK.

Ammattikorkeakoulujen yhtenä perustehävänä on toimia kiinteässä työelämäyhteistyössä alueensa toimijoiden kanssa ja näin tuottaa sekä kehittää alueen osaamista oman perustehtävänsä kautta. TKI-toiminnan (tutkimus, hankkeet) avulla kehittämissuunnitelmat tuottavat, ei pelkästään osaamista, mutta myös palveluita ja tuotteita alueen toimijoiden tarpeisiin. Näissä projekteissa ja kehittämistöiden rajapinnoissa työelämän osaaminen kiinnittyy koulutuksiin ja tuottaa uutta osaamista sekä koulutuksiin että alueen muille toimijoille.

Työelämälahtöisen osaamisen kehittämisen osana koulutusta mahdollistaa ammattikorkeakoulujen osaamisperustaiset opetussuunnitelmat. Osaamisperustaisuudessa korostuvat enemmän työelämän osaamis- ja kehittämissuunnitelmat. Osaamisperustaisuudessa korostuvat enemmän työelämän osaamis- ja kehittämissuunnitelmat. Osaamisperustaisuudessa korostuvat enemmän työelämän osaamis- ja kehittämissuunnitelmat.

Osaamisperustainen toimintatapa nähdään opiskelijälähtöisenä toimintana, jossa opettajalla on enemmän opiskelijoita ohjaava rooli. Lisäksi osaamisperustaiseen toimintatapaan liittyy läheisesti erilaisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen ja työelämäpedagogisten prosessien rakentaminen oppimisen edistämiseksi.

Liikunta-alan kehittyessä tarve moniosajille kasvaa yhteiskunnassamme ja haastaa samalla alan kouluttajia entistä enemmän vastaamaan tähän tarpeeseen. Liikunnan ja urheilun edistäminen kaikissa eri ulottuvuuksissaan on alan osaamisen perustaa, mutta toimintaympäristöstä riippuen tähän yhdistyy tänä päivänä paljon muitakin osaamisperustaa.

Osaamistarpeet ja osaamisen moninaisuus

Opetushallituksen vuonna 2020 julkaisemassa terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan osaamista koskevan ennakointityön loppuraportissa korkeakoulujen rooliksi liikunta-alan osaamisen tuottajina nostettiin mm. TKI-toiminta, tiedolla johtaminen, teknologinen osaaminen, kansainvälisyys, yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja kestävä kehitys edistäminen. Lisäksi raportissa koros-

tettiin laaja-alaisen hyvinvointiymmärryksen hankkimista, verkostotyöskentelyn omaksumista sekä yrittäjyystaitojen oppimista.

Pandemian myötä myös osaaminen erilaisten liikunta- ja hyvinvointitekniikoiden sekä digitaalisten palveluiden saralla kasvoi merkittävästi. (Nieminen, Nikander & Tuominen-Thuesen 2021.)

Urheiluvalmennuksen osalta osaamistarpeita on määritelty esimerkiksi valmentajakyselyn kautta, jonka mukaan osaamistarpeet kohdistuvat fysiologiaan, anatomiaan ja biomekaniikkaan, lajitietoihin ja -taitoihin, psykologiaan, pedagogiaan ja harjoittelun suunnitteluun (Blomqvist, Mononen & Hämäläinen 2020).

Työelämä itsessään vaatii myös paljon ns. geneerisiä taitoja (kompetenssit), joiden kautta valmistunut kiinnittyy osaksi työyhteisön toimintakulttuuria. Vuosittainen uraseurantakysely kertoo kuinka viisi vuotta valmistumisen jälkeen työelämässä olleet kuvaavat koulutuksen valmistaneen heittä työelämään. Kyselyn tulokset julkaistaan vuosittain Opetushallituksen Vipunen työkalussa.

Kolme tärkeintä työelämätaitoa vuonna 2022 tehdyssä kyselyssä (vuonna 2017 valmistuneet, n=96) olivat 1) oma-aloitteisuus ja itseohjautuvuus 2) vuorovaikutus- ja neuvottelutaidot sekä 3) itsenäinen työskentely ja ajan hallinta. Seuraavina taitoina tuloksissa tulivat stressinsietokyky ja sopeutuminen uusiin tilanteisiin sekä kyky oppia ja omaksumista uutta. Kaikkia näitä taitoja koettiin koulutuksen kehittäneen kohtalaisesti. Muita ammattikorkeakoulujen määrittämiä geneerisiä, eri koulutusten läpileikkaavia taitoja ovat oppimisen taidot, eettinen osaaminen, työyhteisöosaaminen, innovaatio- ja kansainvälisyysosaaminen.

Ammattikorkeakoulujen koulutusten sisällöissä on luonnollisesti painopiste-eroja, joissa korostuu alueiden ja yhteistyöverkostojen kehittämistarpeet. Koulutuksille yhteisiä osaamis- ja taitotavoitteita ovat liikunta-, hyvinvointi- ja valmennusosaaminen, pedagoginen osaaminen sekä yhteiskunta-, johtamis- ja yrittäjäosaaminen.

Opetussuunnitelmissa kokonaisuus rakentuu yleisten ja ammattialakohtaisen opintojen kesken. Opiskelijan yksilöllinen eteneminen oman ammatillisen kiinnostuksen suunnassa mahdollistetaan esimerkiksi työn opinnollistamisen avulla.

Opinnollistamisessa opintojakson- tai kokonaisuuden edellyttävää osaamista hankitaan tekemällä todellisia työelämäprojekteja, joissa samat osaamistavoitteet saavutetaan etukäteen suunnitellun ja valmistellun työelämäyhteistyön avulla.

Työharjoittelujaksot puolestaan mahdollistavat osaamisen integroimisen osaksi aitoa toimintaympäristöä. Opintojen loppuvaiheessa tehtävän opinnäytetyön tavoitteena taas on kehittää työelämää, joko toiminnallisen tai tutkimuksellisen työn kautta.

Alan moninaiset osaamistarpeet huomioiden, nykyinen tutkintanimike Liikunnanohjaaja AMK ei kuvaa kaikkea sitä osaamista mitä koulutukset tuottavat, vaan paremmin antaa tutkinnosta liian kapea-alaisen mielikuvan.

Vuonna 2022 Nuoriso- ja Liikunta-alan Asiantuntijat (Nuoli ry) julkaisi tulokset selvitystyöstä, jossa kartoitettiin liikunta-alan tutkintonimikkeitä, tavoitteena uudistaa AMK-tutkinnon nimeä.

Selvityksessä oli mukana laaja joukko liikunta-alan kouluttajia ja asiantuntijoita. Työn tuloksena uudeksi AMK-tutkinnon nimeksi esitettiin Liikunta-alan asiantuntija AMK -nimikettä. Näin Liikunnanohjaaja-nimike vapautuisi toisen asteen koulutusten käyttöön. Nimikeuudistus on paraikaa ministeriön käsiteltävänä.

- **Kari Partanen**
koulutusvastaava, Kajaanin AMK
- **Mika Tenhu**
koulutusvastaava / lehtori, XAMK
- **Topi Taskinen**
lehtori, YH Arcada
- **Teemu Lehmusto**
tutkintojohtaja, Haaga-Helia
- **Heikki Hannola**
yliopettaja, Lapin AMK

LÄHTEET:
Blomqvist, M., Mononen, K. & Hämäläinen, K. 2020. Valmentajakysely 2019. KIHUn julkaisusarja nro 71. Jyväskylä.
Nikander, J., Haapamäki, J. & Tuominen-Thuesen. (2020). Vierivä kivi ei sammaloidu – liikunta-alan murroksessa. Liikunta-alan osaamisen ennakointityön loppuraportti. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2020:27.

Vapaa-aikajohtaja vaikutti Salon liikuntaolosuhteista ja luontoympäristöstä

Salo on kaupunki, joka ottaa vapaa-ajan tosissaan. Vapaa-aika on yksi Salon neljästä strategisesta painopisteestä. Länsisuomalainen keskisuuri kaupunki sijaitsee Turun, Tampereen ja Helsingin kasvukolmion keskellä. Liikuntaa arvostetaan paljon, ja se on osa vapaa-ajan kokonaisuutta. Kaupungissa sijaitsee poikkeuksellisen laaja ja monipuolinen urheilupuisto.

■ Teksti: Katri Klinga
Kuvat: Salon kaupunki

Vapaa-aikajohtaja Antti Mattila on aloittanut työt Salossa kesäkuussa. Liikuntapalvelut ovat parinkymmenen vuoden työuran ajalta hyvin tuttuja, mutta nyt toimenkuvassa on mukana paljon muutakin. Kirjastot, kulttuuri, museot, kansalaisopisto ja liikunta muodostavat kokonaisuuden, johon kuuluu parisataa työntekijää tuntityöntekijät mukaan laskettuina. Liikunnan työntekijöitä on noin viidenneksen tästä.

- Hienoa tämä on, että vapaa-aika nähdään yhtenä kokonaisuutena. Toimialat ovat itsenäisiä ja strategisten linjausten vetäminen onnistuu hyvin. Haasteita tuo se, kun kuntalaiset ovat aktiivisia ja paljon yhteydessä suoraan minuun, joten väkisinkin joudun puuttumaan myös operatiivisiin asioihin. Kulttuuriväen toiminta on aika intensiivistä, myös liikuntaväki on aktiivista ja innokasta, Mattila pohtii.

Omat ominaispiirteensä kaupunkiin tuo vuonna 2009 tapahtunut kuntaliitos, jossa yhdistyi kymmenen kuntaa. Salon kaupunkiin yhdistyneet kunnat ovat Halikko, Kuus-

joki, Pertteli, Muurla, Perniö, Särkisalo, Kisko, Kiikala ja Suomensjärvi. Maantieteellisesti alue on hyvin laaja.

Kyläyhteisöt ovat vireitä ja seuratoiminta on aktiivista. Se on hyvä asia, mutta asettaa myös haasteita.

- Liikuntatoiminnassa työskentelee noin 40 henkilöä. Suuri osa heistä on laitosten ja kenttien hoitajia. Omat kokonaisuutensa liikunnan alla muodostavat liikuntaneuvonta ja liikunnanohjaus sekä hallintopalvelut. Tärkeitä henkilöitä vapaa-aikajohtajan apuna ovat liikuntapaikkamestarit ja liikuntasuunnittelija.

Merenrantaa, jokivartta, poikkeuksellinen urheilupuisto ja isoja tapahtumia

Mattila kertoo, että harrastusmahdollisuudet ovat Salossa hyvin laajat. Merenrantaa ja jokivartta sekä vaellusmahdollisuuksia ja lintuvesiä löytyy paljon. Salossa on noin 40-50 aktiivista urheiluseuraa. Valtakunnallisella pääsarjatasolla pelataan koripalloa, lentopalloa ja futsalia. Jalkapallossa noustiin juuri ykkösdivisioonaan. →

■ Salo Volley tuo lentopalloilijat Saloon kesäisin. Paikkana Salon Urheilupuiston tekonurmi.

■ Vapaa-aikajohtaja Antti Mattila kehuu Salon luontoa kauniiksi.

■ Jäähallit ovat yksi Salon uudistuskohdeista.

Poikkeuksellista muihin kaupunkeihin verrattuna on Salon Urheilupuisto, joka sijaitsee keskeisellä paikalla aivan kaupungin ytimessä. Puistossa voi harrastaa lukuisia eri lajeja ja siitä käytetäänkin slogania ”sata lajia sadan hehtaarin alueella”.

Urheilupuistosta löytyy Salohalli, jossa urheillaan lentopallosta ja koripallosta yleisurheiluun ja keilailuun. Urheilupuistosta löytyy lisäksi kaksi jäähallia ja uimahalli. Ulkona sijaitsevat muun muassa golfkenttä, ratsastusalue, koripallokenttä, massatenniskentät, pleksitenniskentät, padelkentät, nurmikat, tekonurmikenttä, yleisurheilukenttä, skeittiparkki, ulkokuntolaitteet, lasten leikkipuisto ”Perhepuisto” ja Uskelan portaat.

- Se on kuin New Yorkin keskuspuisto, valtava puistomainen liikunta-alue keskellä kaupunkia. Moneen kaupunkiin on yritetty tällainen saada, mutta se ei ole onnistunut, Mattila korostaa.

Salossa viime kesänä järjestetyssä SM-viikossa kilpailtiin 28 lajissa maalla, vedessä ja

ilmassa. Mukana oli tuhansia urheilijoita.

Edelliskesänä Urheilupuistossa järjestettiin lentopallon Power Cup, joka on maailman suurin lasten ja nuorten lentopalloturnaus.

Eräs merkittävä tapahtuma on Salo Volleyn jokakesäinen lentopalloturnaus Urheilupuistossa. Mukana oli tänäkin vuonna parituhatta pelaajaa ja 152 joukkuetta ympäri Suomen.

Hyvinvointialue, jäähalli ja energia mietityttävät

Hyvinvointialueet aloittavat ensi vuoden alusta. Asia mietityttää paljon.

- Liikunnanedistämisen painoarvo kasvaa, mutta resurssit eivät kasva samassa suhteessa, Mattila harmittelee.

Uusista investoinneista ja liikuntapaikoista suurin tarve on jäähallille. Se on liikunnan investoinneista keskustelun keskiössä kaupungissa.

- Päätös on jo tehty ja asia on mukana budjetissa, mutta kaikki pitää vielä saada konkreettiseksi. Arkkitehtisuunnittelu on käynnissä, mutta kuka osaa arvata kustannukset hankkeelle Venäjän hyökkäyssodan tuodessa epävarmuutta kustannustasoon.

Energiakustannusten suhteen ollaan hetki turvassa, sillä kaupungin sähkösopimukset jatkuvat vuoden 2023 loppuun.

- Olemme kyllä yrittäneet varautua mahdollisiin hallittuihin ja hallitsemattomiin sähkökatkoksiin. Emme aio sulkea esimerkiksi yhtä tai kahta saunaa, vaan katsomme tarvittaessa mieluummin kilovattitunteja paikoissa, joille on vähän käyttöä.

Salon Urheilupuisto on vaikuttava ilmentys, mutta paikallinen luonto pystyy ehkä jopa kilpailemaan tämän rakennetun ympäristön kanssa. Liikunnan kuuluminen Salossa hallinnollisesti hyvin laajan kokonaisuuden alle taitaa olla poikkeuksellista verrattuna muihin Suomen kuntiin ja kaupunkeihin. ■

■ Pumptrack innostaa nuoria.

■ Salohallissa pelataan muun muassa koripalloa ja lentopalloa. Halli sijaitsee Urheilupuistossa.

■ Juvakosken vastuulla oleva alue on valtava ja siihen kuuluu paljon muutakin kuin vain Tapiolan urheilupuisto. Kuvassa vuoden liikuntapaikkamestari Tapiolan jääpuutarhassa.

Vuoden liikuntapaikkamestari 2022

Markus Juvakoski Espoosta:

Parhaita olosuhteita käytettävissä olevilla resursseilla

Markus Juvakoski Espoosta on valittu vuoden 2022 liikuntapaikkamestariksi. Juvakosken mukaan huomionosoitus kuuluu koko Espoo liikkuu -yhteisölle. Kaupungissa tehdään parhaita olosuhteita niillä resursseilla, mitä on käytettävissä.

■ Teksti: Katri Klinga

Palkinnon valintaperusteluissa korostuivat palkitun yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, tiimipelaajan rooli työyhteisössä ja liikuntapaikkojen käyttäjien osallistaminen. Juvakosken myös tavoittaa aina helposti. Hän on aidosti kiinnostunut erilaisista liikuntaympäristöistä, -tiloista ja -lajeista ja haluaa kehittää liikunta-alueita. Hän huomioi yhdenvertaisesti erilaiset liikunnan käyttäjäryhmät sekä perustelee selkeästi suunnitelmat ja toteutuneet ratkaisut. Rautainen ammattitaito ja aito innostus näkyvät kaikessa.

Juvakosken vastuualueella Espoon Tapiola-

lassa liikkuu valtava määrä ihmisiä kuntoilijoista huippu-urheilijoihin. Alueen liikuntapaikkojen kunnostamisessa, huollossa ja ylläpidossa on suuri työ.

- Onhan täällä paljon kaikkea. Alueeseen kuuluu luonnonnurmia, tekonurmia, tekojäitä, liikuntahalleja ja paljon muuta. Jalkapalloa, koripalloa ja salibandya pelataan pääsarjatasolla ja vaatimukset suorituspaikoille ovat sen mukaiset. On isoja junioriseuroja, paljon kuntalaisia ja pienempiä lajeja, kuten jousiammuntaa, miekkailua ja pingistä, Juvakoski luettelee.

Vuoden palkittu on aloittanut nykyisen uransa liikuntapaikkojen hoitajana ja työskennellyt ensin liikuntapaikkamestarina Espoon Laaksolahdessa. Tapiolassa hän on ollut liikuntapaikkamestarina nyt kaksi vuotta. Koulut tuli käytyä Vierumäellä, ja yrittäjyys vaihtui liikuntapaikkojen hoitoon aikanaan. Valinta tuntuu oikealta.

Juvakoski on syntynyt Espoossa ja on aina harrastanut liikuntaa aktiivisesti, joten olosuhteet ja käyttäjät ovat vuosien varrelta hyvinkin tuttuja.

- Minulla on mahdollisuus vaikuttaa ja haluan vaikuttaa. Uudistuksissa ja hoitotoimenpiteissä yritetään aina ottaa käyttäjät mukaan ja haluan kuulla heidän mielipiteensä. Käyttäjillehän näitä paikkoja tehdään ja ylläpidetään.

Vuodenajat tuovat työhön mukavan rytmin. Suuret tapahtumat, joita Espoossa on paljon, rytmittävät myös tekemistä.

- Joka päivälle on varmasti Tapiolan alueella hommaa, varsinkin kun kaudet vaihtuvat. Kesä kuluu pitkälti jalkapallon ja yleisurheilun parissa, talvea hallitsevat talvilajit ja sisähallit. Myös jotain uutta on aina mukava yrittää kehitellä seuraavalle kaudelle.

Energiapohdintoja ja isoja suunnitelmia

Energia-asiat ovat olleet esillä Espoossakin. Juvakoski toivoo, että kyseessä on vain tämän vuoden ongelma.

- Tarkkailemme tilannetta ja reagoimme, jos tarvetta. Suuria säästöjä alueella on jo saatu, kun esimerkiksi tekojaiden alku- ja loppupäästä nipistetään hiukan. Kovin lämpimällä säällä aloittaminen vie valtavasti

energiaa. Valaistusta on myös optimoitu ja jo sinänsä led-valot säästävät energiaa. Mielestäni ihmisillä on silti oltava mahdollisuus muuhunkin kuin sauvakävelyyn pimeässä.

Tapiolan urheilupuisto on uuden äärellä. Kauan odotettu jalkapallostadion on vihdoin tulossa. Alue tullaan rakentamaan muutenkin uudelleen.

- On mielenkiintoista päästä mukaan ja seuraamaan, miten alue tulevaisuudessa kehittyy. Olosuhteet on toki ylläpidettävä vaadittavalla tasolla siihen asti. Emme voi vain jäädä odottelemaan tulevaa.

Kliffa tulla duuniin

Juvakoski myöntää, että työ vaatii välillä paksua nahkaa. Harvemmin tullaan kiitteleeseen. Positiivinen jää usein sanomatta.

- Se on mukavaa, kun pienelle lajille tai toiminnalle pienikin juttu on tärkeä. Sieltä tulee usein kiitos ja se lämmittää aina mieltä.

Juvakoskella on kymmenen alaista. Hänen mielestään on tärkeää, että kaikilla on kiva olla ja työilmapiiri on hyvä.

- Täytyy olla kliffa tulla duuniin, koska siellä vietetään kuitenkin iso osa päivästä. Hommat täytyy tietenkin hoitaa, mutta sama raha tulee hymyssä suinkin.

Palkinnolla arvostusta liikuntapaikkamestareille

SLA ja Lappset Group Oy ovat yhdessä perustaneet Vuoden liikuntapaikkamestari -tunnustuspalkinnon. Palkinto jaettiin järjestyksessään toista kertaa SLA:n järjestämässä Olosuhdeseminaarissa Tampereella lokakuussa 2022.

Tunnustuspalkinnolla halutaan nostaa liikunta-alueiden olosuhteista vastaavien liikuntapaikkamestareiden työn arvostusta ja vahvistaa heidän merkitystään liikuntaympäristöjen ylläpitäjinä ja kehittäjinä.

Vuoden liikuntapaikkamestari -tunnustuksen ja 1 500 euron tunnustuspalkinnon saajan valitsi raati, johon kuului edustajia SLA:sta, Lappset Group Oy:stä sekä oppilaitoksista.

Ehdotuksia palkinnon saajaksi pyydetään vuosittain SLA:n verkkosivuilla. ■

Liikuntapaikkamestariksi liikuntapaikka-alan erikoisammattitutkinnon kautta

Liikuntapaikkamestari on liikuntapaikka-alan erikoisammattitutkinnon suorittanut ammattilainen, joka vastaa liikuntapaikkojen hoidon esihenkilöistä. Liikuntapaikkamestariksi voi opiskella kolmella eri paikkakunnalla Itä-Suomen Liikuntaopistossa, Kuortaneen Urheiluopistossa ja Suomen Urheiluopistossa Vierumäellä.

Omnigym valmistaa kotimaisia ja säädettäviä ulkoliikuntalaitteita

Vuonna 2015 perustetun Omnigymin tehdas sijaitsee Kaarinassa. Siellä valmistuu ulkokuntosaleihin laitteita, joiden säädettävä painonsäätö on patentoitu. Laitteita myydään Suomen lisäksi ympäri Eurooppaa noin kymmenessä maassa. Pääkonttori sijaitsee Helsingissä. Tukholmassa on oma toimisto. Työntekijöitä on yhteensä 15.

■ Teksti: Katri Klinga
Kuvat: Omnigym

Tutut David-ulkokuntosalilaitteet ovat syyskuun alusta alkaen olleet Suomessa Omnigym-nimisiä. Yritys halusi yhtenäistää viestintäänsä ja otti myös kotimaassa käyttöön yrityksen Omnigym-nimen ja luopui David-tuotemerkin käytöstä. Laitteet ja laatu pysyvät samana, mutta nimi kyljessä vaihtuu.

Markkinointikoordinaattori Meri Nurmilaukas kertoo, että Jyväskylän yliopiston vuonna 2021 tekemän tutkimuksen mukaan Omnigymin laitteilla harjoittelu vastaa sisäkuntosalilaitteilla harjoittelua. Patentoitu painonsäätö mahdollistaa painojen asettamisen 2,5 kilon tai 5 kilon välein.

- Laitteet ovat turvallisia, tehokkaita ja säänkestäviä. Ne kestävät Välimeren ja Atlantin hiekat, tuiskut ja auringot sekä Pohjan talvet ja sateet, Nurmilaukas sanoo.

Omnigymillä on yhdeksän säädettävää laitetta, kaksi kehonpainolla toimivaa laitetta ja kaksi esteetöntä laitetta. Niissä on opastekyltit ja QR-koodit, joiden avulla löytyy video-ohjeita harjoitteluun. Kuvalliset ohjeet ovat kolmella kielellä.

Omnigymin ulkokuntosalikohteita on liki 200 Suomessa ja yhteensä 250 ympäri Eurooppaa. Helsingistä löytyy 20 toimipistettä. Helsingin Pirkkolassa on testipiste, jossa uudet laitteet testataan ennen laajempaa käyttöönottoa.

■ Omnigymin tehtaalta lähtee tavaraa ympäri Eurooppaa.

■ Pakkanen ja lumi eivät estä kuntosaliharjoittelua. David-merkki on nyt Omnigym.

- Teemme paljon käyttäjätutkimuksia. Osassa ulkosaleista on käytössä sensorit, joiden avulla seuraamme, kuinka ahkerasti laitteita käytetään. Tämä on hyvä tieto esimerkiksi kunnille nähdä, kuinka paljon ihmiset

liikkuvat eri vuorokauden- ja vuodenaikoina, mitkä ovat paikan käytetyimmät laitteet ja onko tarvetta lisälaitteille.

SLA:n jäsenyys kiinnosti Omnigymia verkostojen ja koulutusten vuoksi.

- Odotamme innolla pääsevämme tutustumaan entistä paremmin alan ammattilaisiin ja liikunta-alaan kotimaassa. Myös SLA:n tarjoamat koulutukset kiinnostavat, Nurmilaukas luettelee. ■

It's Your Turf.

TAKE CONTROL

RAIN BIRD

ESP-LXIVM kastelunohjain

älykkäämpään kasteluun

- Mahdollistaa jopa 40 kasteluohjelmaa ja 240 asemaa
- Puolet vähemmän kaapeliliitoksia
- Nopeampi reagointi sekä helpompi ja tehokkaampi vika diagnostiikka

iQ4

IQ4-Cloud mahdollistaa kastelunohjauksen missä ja milloin vain!

Lue lisää: schetelig.com/iq4-cloud

LUOMME KASVUA

asiakaspalvelu@schetelig.com • p. 09 8520 6222 • www.schetelig.com • [Facebook](#) /ScheteligViheralue

■ Aleksi Nysström ja Ari Karimäki toivottivat tervetulleeksi johtamisen foorumin kuulijat.

SLA:n Olosuhdeseminaari 6.-7.10.2022 Tampereella

Liikuntaväen syksyn 2022 "kokoontumisajot"

"Tervetuloa - ja mikä kaupunki? Ja nimi oli? Kiva, teitähän onkin monta! Tervetuloa koko porukka!"

■ **Teksti: Tuire Rinta**
SLA ry:n hallituksen jäsen
Liikunta-alan yrittäjä, Järvenpää

SLAn hallitusväki sai olla vastaanottamassa iloista porukkaa Hotel Ilveksen seminaariosatolla Tampereella lokakuuisena torstai-aamuna. Seminaariin osallistui tänä vuonna

yhteensä 185 osallistujaa. Kivoja kohtauksia ja tuttuja kasvoja - ja nimetkin löysivät päivän mittaan osoitteensa. Vihdoin saamme kohdata liveä, ja Teamseistä tutut kasvot saivat kohteensa!

Näissä tunnelmissa oli kiva aloittaa kaksipäiväinen seminaari.

Aluksi aamupatikalla kohti Nokia Areenaa. Tutustuminen rakennuksen uumenien ja konehuoneiden kautta Harjoitushallille, jossa samalla pääsimme todistamaan tamperelaisen - toiselle sen "ensimmäisen" ja toiselle sen "toisen" jääkiekkjoukkueen aamutreenit uuden valmentajansa luotsauksessa. Ja kyllä, vauhtia ja melkoista lämmöä kolinaa laitoihin oli kuultavissa ja nähtävissä.

Matka jatkui yläkatsomoihin, mistä näimme miten Areena muuntuu näyttäväksi Messuareenaksi. Tällä kertaa vuorossa oli Tietotekniikan huipputapahtuma. Areena siis muuntuu moneksi, sen olosuhteet on luotu tapahtuma-areenana palvelemaan niin liikunta-, kulttuuri- kuin yritystapahtumiakin.

Seminaariesitykset tempasivat mukaansa

Seminaariesityksissä päästiin suoraan asiaan. Vuorovaikutustaidot arjen kohtaamisissa koskevat kaikkia liikunta-alalla toimivia niin asiakas- kuin henkilöstökohtaamisissa. Tämä on yksi tärkeimmistä taidoistamme yhteisöissä ja työpaikoilla. Ollis Leppä-

■ Henrik Dettmann päätti avauspäivän luennot.

■ Liikuntapaikkojenhoidon foorumin tunnelmaa.

nen Intotalosta osasi värittää luentonsa esi-
merkein ja tietoon pohjautuen.

Toisessa salissa käsiteltiin samanaikaises-
ti liikuntarakentamisen isoa kuvaa tutkimus-
ten ja käytännön kuntayhteistyö esimerkki-
en kautta. Iltapäivä jatkui ajankohtaisella
tiedolla liikuntajohdolle sekä liikuntapaikka-
koulutuksen tilannekatsauksella.

Kello 16.00 lähestyi ja tunnelma tiivistyi.
Kaksi salia yhdistettiin ja väki virtasi sisään
- sali oli viimeistä penkkiä myöden täynnä ja
osa jäi vielä seisomakatsomoonkin.

Oli urheilujuhlan tuntua, kun **Henrik
Dettman** astui lavalle ja pääsimme Susijen-
gin tunnelmiin teemalla ”Näin rakennat yhe-
teen hiileen toimivan joukkueen ja saavutat
menestystä”.

Kuulimme Susijengin tarinan, miten jo-
kaisesta yksilöstä kasvoi vastuunkanta-
ja omalla tontillaan. Valmentajakollegion ja
joukkueenjohdon tehtävät oli selkeästi mää-
ritelty. Jatkuva seuranta ja raportointi joka
tasolla. Ja siihen vielä uskollinen fanijouk-
ko, joka seurasi joukkueen mukana ottelusta
toiseen. Kukaan ei ollut yksin. Menestyksen
tie oli avattu. Ja tulokset ovat meillä kaikil-
la vielä hyvin muistissa. On hienoa olla suo-
malainen!

Samanlaista menestystarinaa olemme
saaneet seurata viime vuosina myös muissa-
kin palloilulajeissa. Ja siitä myös ansaitut on-
nittelut tekijöille ja toimijoille.

Liikuntaväki on kyllä hyvin tietoinen siitä,
mikä vaikutus olosuhteilla ja harjoituspaik-
kojen kunnolla on menestykseen. Ja siitä kii-
toksen Dettmanin esityksessä saivat myös
Suomen osaavat liikuntapaikkahoitajat,
-mestarit. Samoin liikuntajohdon myötävai-
kuttaminen loistaviin olosuhteisiin ja liikun-
tapaikkarakentamiseen on ollut merkityksel-
linen. Näissä olosuhteissa on valmentajien ja
ohjaajien turvallista ja mielekästä harjoitut-
taa ja valmentaa suojattejaan.

Menestys on aina monen asian summa ja
yhteistyön tulos. Dettmanin loistava esiinty-
minen ja eläytyminen aiheeseen muistutti
meitä kaikkia sitoutumisesta ja ”täysillä” te-
kemisestä juuri siinä tehtävässä, mikä on si-
nun vastuullasi.

Iltajuhlan ja palkitsemisen aika

Iltajuhlaan seminaaritila muuntautui Juhla-
saliksi, ja seminaariväki pukeutui parhaim-
paansa. Pöydät oli katettu, ja puheensorina
ja keskustelut pöytäseurueissa jatkoi koke-
muksia ja tunteuksia päivän annista.

Avauspäivän ohjelmaa pidettiin monipuo-
lisena ja siitä kiiteltiin toimitsijoita.

Juhlailta sisälsi myös odotuksen tunnel-
maa, koska tiedettiin, että kyseisenä iltana
julkistettaisiin Vuoden Liikuntapaikkames-
tari.

Arvostettu kunnianosoitus ja siihen liitty-
vä palkinto ojennettiin Espoon kaupungilla
työskentelevälle alan huippuammattilaiselle

Markus Juvankoskelle. Onneksi olkoon vie-
lä kerran koko Seminaariväenkin puolesta.

Ja toinen Seminaaripäivä alkoi

Toisena seminaaripäivänä osa väestä lähti
heti aamusta ratikan kyydillä tutustumaan
Kaupin urheilupuistoon. Samaan aikaan ho-
tellilla alkoi paneelikeskustelu aiheesta
”Olosuhdetyötä yksin vai yhdessä?”

Keskusteluissa tuli selväksi, että lajiit-
tojen kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeä osa
onnistumista, ja suora ja avoin keskustelu eri
toimijoiden välillä on aivan välttämätöntä.
Avoin keskustelu ja pohdinta yhdessä avaa
monia solmuja ja jopa ennaltaehkäisee niit-
tä. Myös monissa seminaarin luennoitsija- ja
kommenttipuheenvuoroissa toistui yhdessä
tekeminen ja sen merkitys onnistumisessa.

Keskustelua aiheuttivat myös nousevat
energiakustannukset niin julkisissa kuin yk-
sitysisissäkin liikuntahalleissa ja -paikoissa.
Miten niitä ratkaistaan ja mikä hyöty on yli-

kunnallisista hankkeista?

Vielä ennen kotiinlähtöä oli vuorossa tu-
tustuminen Ratinan stadioniin. Seminaa-
rivieraat saivat myös kuulla esityksen siitä,
millaisin resurssein Tampereen kaupunki pa-
nostaa urheilutapahtumiin. Ei siis ole sattua-
maa, että Tampereella järjestetään myös al-
kavana vuonna 2023 useita kansainvälisiä ur-
heilutapahtumia.

Maailma ja liikunta-alan kysymykset tus-
kin ratkeavat yhdessä seminaarissa, ja niin-
pä nytkin moni asia jäi vielä ratkaisematta ja
odottamaan seuraavia kokoontumisia. Kes-
kustelut kuitenkin on taas avattu, ja toiminta
jatkaa eri puolilla valtakuntaa.

Jotta saisimme hallitustyöskentelyyn li-
sää eväitä ja ajatuksia, ovat tällaiset kasvok-
kain tapahtuvat kohtaamiset tärkeitä. Kiitos
keskusteluista ja osallistumisestasi seminaa-
riin. Mielellämme otamme jäsenistöltä vas-
taan palautteita tämän vuoden seminaaris-
ta ja ehdotuksia tulevan Olosuhdeseminaa-
rin aiheista. Tehdään tämäkin YHDESSÄ! ■

■ Olosuhdeseminaari 2022 päättyi Ratinan stadion kierrokseen.

■ Iltajuhlassa palkittiin vuoden 2022 liikuntapaikkamestarina Markus Juvakoski.

■ Luentotila muuttui illan juhlaillallistilaksi.

JOHN DEERE

NOTHING RUNS LIKE A DEERE

JOHN DEERE 1585 -SUURTEHOLEIKKURI

Suurteholeikkuri on monipuolinen työkonne kaikkiin vuodenaikoihin!

John Deeren 1585 -suurteholeikkuri dieselmoottorilla sekä 7-Iron Pro sivulle purkavalla tai taakse purkavalla Fastback-leikkuupöydällä takaa luotettavuutta läpi vuodenaikojen. Työlaitteilla valmistat suurteholeikkurin kaikkiin töihin ja lisävarusteena on 600L- tai 900L-keräin. Turvaohjaamo varmistaa ajomukavuuden vuoden ympäri. Kysy lisätietoa lähimmältä myyjältäsi: www.witraktor.fi/yhteystiedot

Redexim veitsi-ilmastimet

Verti-Quake –ilmastimet ovat tehokkaita ja toimintavarmoja syväilmastimia. Verti-Quake malleilla kuohkeutat kasvualustan erittäin tehokkaasti ja ilmastus vaikutus säilyy pitkään. Hieman kaarevan muotoiset terät pyörivät kulkusuuntaan nähden myötäpäivään ja tekevät jatkuvan 12mm paksun viillon kasvualustaan. Viereinen terä nousee myöhemmin kasvualustasta, jolloin ”maa” liikahtaa hieman sivulle. Tästä syystä Verti-Quake tekee tehokkaan ilmastuksen!

witraktor@tt.wihuri.fi | 020 510 10 | witraktor.fi

WITRAKTOR

Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry

Poimintoja ajankohtaisista asioista

Luet parhaillaan järjestöpalstaa, jossa käsitellään Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijoiden eli Nuolen toimintaan liittyviä asioita. Järjestömme on Suomen Liikunnan Ammattilaisten yhteisöjäsen, ja kädessäsi oleva lehti tulee jäsenetunäille ammattiliittomme jäsenille, jotka työskentelevät toimialan työtehtävissä tai ovat suorittaneet alalle valmistavan tutkinnon.

Palstallamme käsittelemme ajankohtaisia liikunnan toimialan edunvalvontaan liittyviä asioita, sekä kerromme spesifimmin jäseniämme koskevista asioista.

Petteri Piirainen
toiminnanjohtaja

Liikunnan tutkintonimikkeet

Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat teki yhdessä muiden liikuntatoimialan toimijoiden kanssa kesäkuun lopussa opetus- ja kulttuuriministeriölle esityksen liikunnan ammattikorkeakoulun tutkintonimikkeiden sekä opetushallitukselle liikunnanohjauksen ammattitutkintojen tutkintonimikkeiden muuttamisesta. Uudeksi tutkintonimikkeeksi ammattikorkeakouluun esitettiin:

- AMK-sektori: Liikunta-alan asiantuntija (AMK)
- Urheiluopistot: Liikunnanohjaaja (PT ja AT, liikunnan osaamisala)

Opetusneuvos **Maarit Palosen** (OKM) mukaan liikunnan AMK-tutkintonimikkeen muutos siirtyy eduskuntavaalien (4/2023) jälkeen seuraavalle hallituskaudelle. Nimikemuutosta valmistellaan osana korkeakoulujen koulutusvastuujärjestelmän uudistamistyötä, mihin korkeakoulut ovat pyytäneet lisäaikaa maaliskuun loppuun saakka.

Urheiluopistojen osalta tutkintonimikkeen muutosta valmistellaan opetusneuvos **Anna Sarpion** (OPH) mukaan osana liikunnan perus- ja ammattitutkintojen perusteiden uudistamistyötä. Liikunnanohjauksen perustutkinnon perusteet lähtevät lausunto-

kierrokselle syksyllä 2023. Uudet perusteet otetaan käyttöön vuoden 2025 alusta.

Liikunnan ammattieettiset ohjeet

Aloitamme vuoden 2023 alussa projektin, jonka tarkoituksena on tuottaa liikunnan toimialalle valtakunnalliset, ammattieettiset ohjeet. Toimialalle ei toistaiseksi ole julkaistu yleistä ammattieettistä ohjetta, huolimatta siitä, että liikunnan etiikasta käydään keskustelua runsaasti.

Projekti on tarkoitettu toteuttaa yhteistyössä liikuntatoimialan toimijoiden kanssa. Työskentelyn pohjana hyödynnetään **Erja Anttosen** aiheesta laatimaa opinnäytetyötä.

Muutoksia jäsenmaksuihin 2023

Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijoiden perusjäsenmaksu säilyy ennallaan ja on 1,25 % ansiotuloista. Samoin opiskelijoiden jäsenmaksut säilyvät ennallaan. Työttömyyskassan jäsenyyden sisältävä Opiskelija Pro -jäsenmaksu on 96 euroa ja kassaton perusjäsenyys Opiskelija Basic -jäsenmaksu 10 euroa vuodessa.

Sen sijaan minimijäsenmaksuun tulee 2 euron korotus ja on vuoden 2023 alusta 10 € kuukaudessa. Alennettua jäsenmaksua eli minimimaksua maksavat eläkeläiset, ulkomailta asuvat ja Kelan etuutta nostavat jä-

senet, pois lukien opiskelijajäsenet. Kiinteää minimimaksua maksetaan myös tilanteissa, jossa jäsenmaksu ansiotuloista jäisi alle 10 euroa, kuten esimerkiksi osa-aikatoissa.

Työttömyyskassan etuutta nostavien jäsenen jäsenmaksu muuttuu euromääräiseksi ja on vuoden 2023 alusta 23 € kuukaudessa. Työttömyyskassa ei myöskään pidätä jäsenmaksua valtakirjalla suoraan etuudesta, vaan jäsenmaksu on maksettava jatkossa itse esimerkiksi verkkoasioinnin kautta.

Ammatinharjoittajien jäsenmaksu säilyy ennallaan ja on suuruudeltaan 200 € vuodessa. Samoin järjestöjäsenien ja kannatusjäsenien jäsenmaksu pysyy ennallaan, jäsenmaksu on 50 € vuodessa.

Strategian ja brändin uudistustyö

Vuoden 2023 alussa aloitetaan myös ammattiliiton strategian uudistustyö, joka on tarkoitettu saadaan valmiiksi vuoden loppuun mennessä. Toimintavuoden aikana uudistetaan myös järjestön visuaalista ilmettä sekä brändiä, mihin osana sisältyy myös verkkosivuu-

Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat toivottaa kaikille jäsenilleen ja yhteistyökumppaneilleen Rauhallista Joulua ja Hyvää Uutta vuotta!

SLA YHTEISÖJÄSENET

SLA:n jäsenmaksut vuonna 2023

Henkilöjäsenet

Perusjäsen.....	30 €/vuosi
Opiskelija.....	15 €/vuosi
Ainajäsen, yli 60v.	160 €/kertamaksu
Opiskelijoille 1. liittymisvuosi	veloituksetta

Yhteisöjäsenet

Oppilaitokset	320 €
---------------------	-------

Kunnat

Alle 10 000 asukasta.....	vuosimaksu 180 €
10 000 - 50 000 asukasta.....	vuosimaksu 320 €
Yli 50 000 asukasta	vuosimaksu 440 €

Yritykset

Alle 10 henkilöä.....	vuosimaksu 180 €
10-100 henkilöä	vuosimaksu 320 €
Yli 100 henkilöä	vuosimaksu 440 €

Suomen Liikunnan Ammattilaiset SLA ry

www.sla-ry.fi

SLA ry:n hallitus 2021-2022

Aleksi Nyström, puheenjohtaja
liikuntapalvelupäällikkö, Kajaani (2021-2023)
aleksi.nystrom (at) kajaani.fi

Marika Uusi-Illikainen, 1. varapuheenjohtaja
toiminnanjohtaja, Kangasala (2020-2022)
marika.uusiillikainen (at) gmail.com

Paula Harmokivi-Saloranta, 2. varapuheenjohtaja
yliopettaja, Lahti (2021-2023)
paula.harmokivi-saloranta (at) haaga-helia.fi

Sari Sarpaneva, liikuntapalvelupäällikkö
Vihti (2022-2024)
sari.sarpaneva (at) vihti.fi

Tera Heinonen, toimitusjohtaja
Hartola (2020-2022)
tera.heinonen (at) hartolagolf.com

Tommi Lanki, liikuntatoimenjohtaja
Lahti (2020-2022)
tommi.lanki (at) lahti.fi

Tuire Rinta-Kojo, toimitusjohtaja
Järvenpää (2020-2022)
tuire (at) spurtti.fi

Kalle Punto, toimitusjohtaja
Helsinki (2021-2023)
kalle.punto (at) gmail.com

Jere Sinkkonen, vastaava opettaja
Joensuu (2021-2023)
jere.sinkkonen (at) iso.fi

Toimisto

Pääsihteeri Johanna Manninen
040 556 7040
johanna.manninen(at)sla-ry.fi
toimisto(at)sla-ry.fi

SLA:n jäsenhinnat

■ Henkilöjäsenyys jäsenmaksu 30 euroa
(päätoimiset opiskelijat, työttömät,
eläkeläiset 15 euroa)

Sisältää

- jäsenlehdessä neljä kertaa vuodessa
- alennukset tapahtumista
- jäsentiedotteet
- aktiivista tietoa yhteistyökumppaneilta

■ Yhteisöjäsenyys jäsenmaksu 320 euroa

Sisältää

- näkyvyys nettisivuilla, lehdessä ja tapahtumissa
- alennukset tapahtumahinnoista jäseneksi nimettyjen henkilöiden osalta
- jäsenlehti neljä kertaa vuodessa
- Liikunnan Ammattilainen -lehden ilmoitukset erikoishinnoin

SLA:N WEBINAARISARJA: LIKUNNAN AMMATTILAISILLE

19.1.2023 klo 9.00-10.00

Missä mennään energiakeskustelussa? Aiheen alustajana Antti Hänninen Caverion Oy

16.2.2023 klo 9.00-10.00

Tiedolla johtamisesta tiedolla informoituun päätöksentekoon. Aiheen alustajana Minttu Korsberg, väitöskirjatutkija, Tampereen yliopisto

16.3.2023 klo 11.00-12.00

Paneelikeskustelu Tulevaisuuden turvalliset liikuntapaikat – kuka suunnittelee, rakentaa, hoitaa, valvoo ja rahoittaa? Live-stream Sportec-messuilta

SLA
SUOMEN LIKUNNAN
AMMATTILAISSET RY

Järjestäjä Suomen Liikunnan Ammattilaiset ry (SLA)

Ilmoittautumiset www.sla-ry.fi

Tervetuloa maksuttomaan webinaariin!

Enkora OnTheMove

Enkora OnTheMove on
"One Stop" mobiilisovellus
kaikille Enkora-asiakkaiden
loppukäyttäjille.

Samassa sovelluksessa
asiakkaat voivat hallita
omia tietojaan ja kaikkia
jäsenyyksiä kaikissa
tiloissa, joissa käytetään
Enkora-järjestelmiä.

Enkora OnTheMove
mobiilisovelluksella tarjoat
asiakkaillesi nykyaikaisen
asiakaskokemuksen.

029 000 1770 • myynti@enkora.fi
enkora.fi • smartlockers.fi

Enkora OnTheMove

- Tuotteiden ja palvelujen ostaminen
- Omien tietojen tarkistaminen
- Kulunvalvonta porteille ja oville
- Älykaappien varaus ja käyttö
- Tuntien varaus ja peruutus
- Ilmoitukset alkavista varauksista
- Etsi ja suodata tunteja paikan ja kategorian perusteella